

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W OPOLU

OCENA
STANU BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
POWIATU OPOLSKIEGO
ZA 2025 ROK

Opole 2026

SPIS TREŚCI:

1. Wstęp	4
2. Ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu ziemskiego opolskiego za rok 2025 Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży	5
2.1 Główne zadania	5
2.2 Stan sanitarno-techniczny placówek	6
2.3 Wypoczynek zimowy i letni dzieci i młodzieży	9
2.4 Interwencje w placówkach nauczania i wychowania.	9
3. Ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu ziemskiego opolskiego za rok 2025 Oddział Higieny Komunalnej	10
3.1 Główne zadania	10
3.2 Nadzór nad jakością wody do spożycia	11
3.3 Baseny	17
3.4 Kąpieliska	17
3.5 Legionella	17
3.6 Obiekty użyteczności publicznej	18
4. Ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu ziemskiego opolskiego za rok 2025 Oddział Higieny Pracy	18
5. Ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu ziemskiego opolskiego za rok 2025 Sekcja Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej	20
5.1 Główne kierunki działań	20
5.2. Programy edukacyjne	21
6. Ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu ziemskiego opolskiego za rok 2025 Sekcja Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego	23
6.1 Główne kierunki działania :	23
6.2 Realizacja zadań w 2025r. dotyczących powiatu opolskiego	24
6.3 Stwierdzane nieprawidłowości	28
7. Ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu ziemskiego opolskiego za rok 2025 Oddział Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku	28
7.1 Główne zadania	28

7.2 Produkcja żywności	29
7.3 Zakłady wprowadzające żywność i przedmioty użytku do obrotu	30
7.4 Zakłady żywienia zbiorowego	31
7.5 Środki transportu żywności	32
7.6 Próbki pobrane w 2025r.	32
7.7 Interwencje	33
7.8 Środki Zastępcze	33
7.9 Produkty kosmetyczne.....	33
8. Ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu ziemskiego opolskiego za rok 2025 Oddział Epidemiologii	34
8.1 Sytuacja epidemiologiczna	34
8.2 Zachorowania na wybrane choroby zakaźne	36
8.3 Szczepienia ochronne	40
8.4 Ogniska zakażeń szpitalnych.....	40
8.5 Ocena sanitarna placówek ochrony zdrowia	41
8.6 Wnioski.....	41

1. WSTĘP

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny działając na podstawie ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, wykonuje zadania mające na celu ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie powstawaniu chorób, w tym zakaźnych i zawodowych.

Pracownicy Inspekcji Sanitarnej pełnią dyżur całodobowy, zwłaszcza w zakresie analizy i zwalczania chorób zakaźnych i epidemicznych, zatruc pokarmowych, nadzoru nad bezpieczeństwem żywności.

Realizując swoje zadania Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny pełni nadzór nad warunkami :

- zapobiegawczego nadzoru sanitarnego,
- higieny pracy,
- higieny środowiska,
- promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej,
- higieny procesów nauczania i wychowania, wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży,
- higienicznymi i sanitarnymi personelu, sprzętu i pomieszczeń, gdzie udzielane są świadczenia medyczne,
- zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku.

Szczegółową analizę działań nadzorowanych i prewencyjnych zawarto w poniższym opracowaniu.

2. Ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu ziemskiego opolskiego za rok 2025

Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży

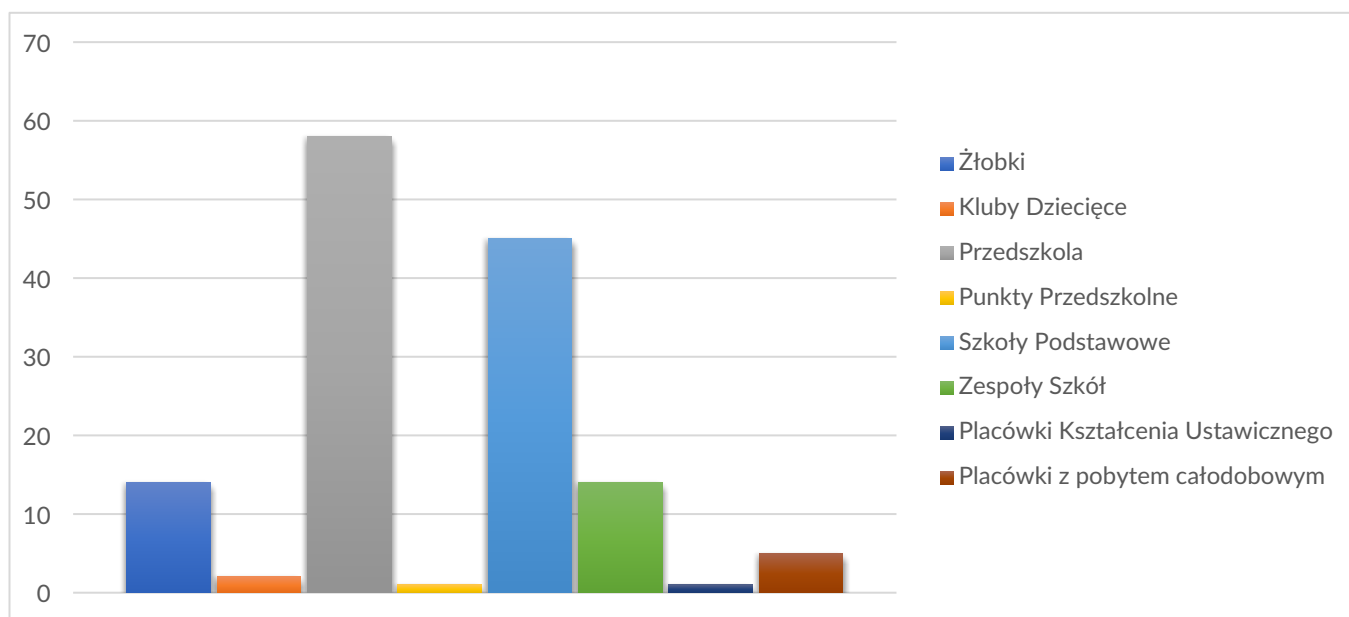
2.1 Główne zadania

Do głównych zadań Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży Powiatowej Inspekcji Sanitarnej powiatu opolskiego w 2025 roku należało prowadzenie oraz podejmowanie działań mających na celu zapewnienie odpowiednich warunków środowiska placówek nauczania i wychowania oraz wypoczynku dzieci i młodzieży.

W 2025 roku Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży w Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Opolu prowadziła bieżący nadzór sanitarny nad przestrzeganiem przepisów higienicznych i zdrowotnych w środowisku dziecięco-młodzieżowym w 140 obiektach stałych nauczania i wychowania oraz w 107 placówkach wypoczynku zimowego i letniego. Wśród 140 placówek stałych nauczania i wychowania znajdowało się:

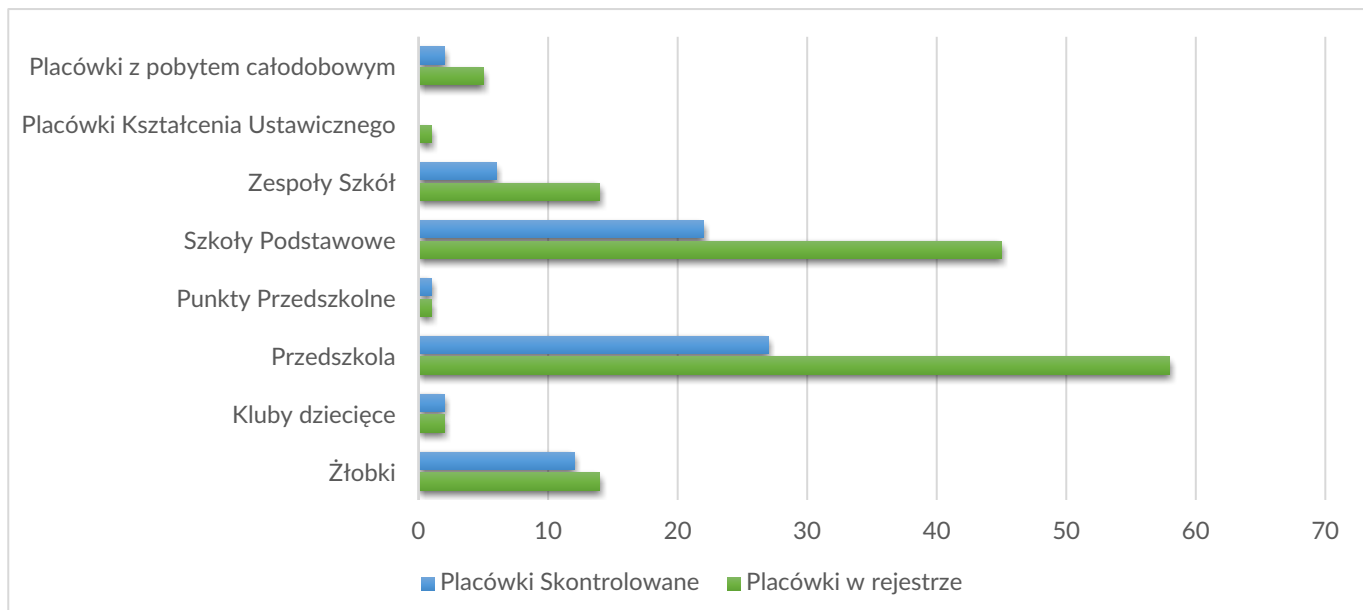
- 14 żłobków,
- 2 kluby dziecięce,
- 58 przedszkoli,
- 1 punkt przedszkolny,
- 45 szkół podstawowych,
- 14 zespołów szkół,
- 1 placówka kształcenia ustawicznego,
- 5 placówek z pobytem całodobowym.

Wykres 1. Placówki nauczania i wychowania znajdujące się pod nadzorem sekcji HDM w 2025 r.

W 2025 roku skontrolowano 72 placówki stałe. Przeprowadzono 112 kontroli z czego 79 dotyczyło placówek stałych, a 33 kontrole przeprowadzono w trakcie wypoczynku zimowego i letniego. Z wypoczynku skorzystało 1039 uczestników.

Wykres 2. Porównanie stałych placówek nauczania i wychowania będących w ewidencji do skontrolowanych przez sekcję HDM w 2025 r.

Przedmiotem czynności kontrolnych w placówkach nauczania i wychowania był:

- nadzór nad stanem sanitarno-higienicznym i technicznym budynków lub ich części, w których funkcjonują placówki opieki, wychowania i nauczania dzieci i młodzieży,
- nadzór nad organizacją procesu nauczania w zakresie przestrzegania zasad higieny pracy ucznia przy układaniu tygodniowych rozkładów zajęć oraz dostosowania mebli szkolnych do wzrostu uczniów zgodnie z zasadami ergonomii i obciążenia uczniów ciężarem tornistrów,
- nadzór nad przestrzeganiem przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych,
- ocena zakresu posiadania przez placówki certyfikatów zgodności z Polską Normą na meble edukacyjne i sprzęt sportowy,
- nadzór higieny wypoczynku i rekreacji.

2.2 Stan sanitarno-techniczny placówek.

Stan sanitarny skontrolowanych obiektów ocenia się jako dobry. W 2025 r. w ramach przeprowadzonych czynności kontrolnych w placówkach nauczania i wychowania dzieci i młodzieży nieprawidłowości w zakresie sanitarnym stwierdzono tylko w 1 placówce, co skutkowało nałożeniem obowiązku ich usunięcia.

Stwierdzone nieprawidłowości:

- przechowywanie w toaletach dla dzieci na parterze m.in. krzesełek do karmienia, stolików, materiałów do zabawy oraz innych przedmiotów a także brak indywidualnego przypisania do każdego dziecka leżaków oraz pościeli. Nieprawidłowości stwierdzone w Niepublicznym Artystycznym Żłobku Attitude w Starych Siołkowicach.

Warunki do utrzymania higieny osobistej oraz zaplecze sanitarne placówek dla dzieci i młodzieży

W trakcie kontroli sanitarnych zwracano uwagę na warunki do utrzymania higieny osobistej dzieci i młodzieży w placówkach. Pracownicy Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży w trakcie przeprowadzonych w 2025 roku kontroli placówek oświatowych i innych placówek przeznaczonych na pobyt dzieci i młodzieży odnotowali, że 100% skontrolowanych placówek posiada podłączenie do wodociągu miejskiego/gminnego i tyle samo placówek podłączonych jest do sieci kanalizacji centralnej (miejskiej/gminnej). Skontrolowano również placówki pod kątem zapewnienia ciepłej bieżącej wody w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych. W żadnej placówce nie odnotowano braku bieżącej ciepłej wody.

We wszystkich obiektach zapewniono zgodne z przepisami standardy dostępności do urządzeń sanitarnych

Ocena dostosowania mebli szkolnych do zasad ergonomii.

Prawidłowo dobrane meble (stolik, krzesło), z których dzieci i młodzież korzystają przez znaczną część pobytu w szkole, mają istotny wpływ na ich postawę ciała i zdrowie (głównie prawidłowe kształtowanie się kręgosłupa i prawidłowe funkcjonowanie narządów wewnętrznych). Dlatego też niezmiernie ważnym jest, aby dzieci i młodzież korzystała z mebli dostosowanych do ich wzrostu, zgodnie z obowiązującymi normami, a wychowawcy i nauczyciele dbali o poprawną sylwetkę dziecka siedzącego przy stoliku i korygowali wadliwą postawę. W roku 2025 badaniem objęto 2 szkoły podstawowe i 2 przedszkola. Pomiarów dokonano w 12 oddziałach szkolnych i 6 oddziałach przedszkolnych, oceniono 228 stanowisk pracy ucznia/przedszkolaka. W oparciu o dokonane pomiary stwierdzono, że uczniowie w 21 przypadkach mają nieprawidłowo zestawione i niedopasowane do wzrostu ucznia krzesła i stoliki. Niedostosowanie wynikało jedynie z przełożenia przez uczniów krzesełek do innych stolików, w związku z tym zostały one natychmiast ustawione w odpowiednie miejsce.

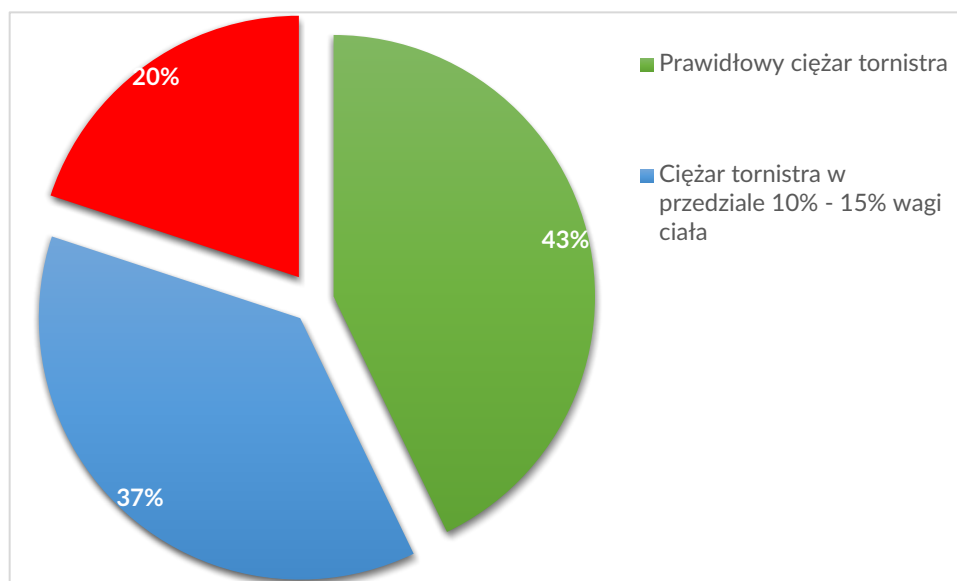
W placówkach sukcesywnie następuje wymiana starego wyposażenia nabywane meble, sprzęt sportowy posiadają wymagane atesty i certyfikaty.

Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów.

Badania przeprowadzono w 3 szkołach podstawowych (Prószków, Brynica, Chróścina) wśród 336 uczniów z 26 oddziałów. Do analiz wyników posłużyły wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego. Przyjmuje się, iż stosunek ciężaru plecaka do ciężaru osoby, która go nosi powinien nie przekraczać 10% do 15% masy ciała ucznia. Kontrola wykazała, że 144 uczniów miało odpowiednio dostosowany ciężar tornistra do swojej wagi, 125 uczniów posiadało plecak, który przekraczał 10% masy ich ciała, ale nie przekraczał 15% masy ich ciała a 67 uczniów miało plecak, którego ciężar przekraczał 15% masy ich ciała.

Mając na uwadze, że ciężki tornister może powodować nasilenie bólu pleców, zmniejszenie pojemności płuc, sprzyjać kształtowaniu nieprawidłowej statyki ciała, zalecono, aby nauczyciele podczas spotkań zwrócili uwagę rodzicom by przeglądali z dzieckiem plecak i pozbywali się zbędnych przedmiotów np. zabawek a decydując się na zakup plecaka brali pod uwagę jego odpowiednie do pleców profilowanie, usztywnienie, rozmiar oraz wagę. Dodatkowo ciężar powinien być rozłożony równomiernie, a tornister uczeń powinien nosić na dwóch ramionach.

Wykres 3. Obciążenie uczniów ciężarem tornistrów w stosunku do masy ciała ucznia.

Ocena możliwości pozostawienia w szkole części podręczników i przyborów szkolnych.

Podczas kontroli sanitarnych w szkołach każdorazowo sprawdzano w jaki sposób realizowany jest obowiązek zapewnienia uczniom miejsca na pozostawienie w placówkach podręczników i przyborów szkolnych. We wszystkich skontrolowanych szkołach dyrektorzy zapewnili uczniom miejsce na pozostawienie części podręczników i przyborów szkolnych w szafkach indywidualnych uczniów, w szafkach lub na półkach w salach dydaktycznych.

Higieniczna ocena rozkładu zajęć lekcyjnych.

Analizy tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych dokonano w 11 placówkach, łącznie w 98 oddziałach. Stwierdzono, że skontrolowane plany zajęć lekcyjnych uwzględniają równomierne obciążenie uczniów zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia. Zajęcia rozpoczynają się o stałej porze, różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy dniami tygodnia nie jest większa od 1 godziny.

Nadzór nad przestrzeganiem realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych na terenie placówek oświatowych.

Na terenie podległych jednostek w 2025 roku nie odnotowano nieprawidłowości w tym zakresie.

Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach.

Na terenie powiatu opolskiego w 2025 roku skontrolowano 14 pracowni chemicznych. W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że niebezpieczne substancje chemiczne oraz ich mieszaniny były przechowywane we właściwych warunkach, były prawidłowo oznakowane oraz posiadały karty charakterystyki. Wszystkie skontrolowane placówki posiadały na stanie pracowni chemicznych aktualny spis niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin.

2.3 Wypoczynek zimowy i letni dzieci i młodzieży.

W 2025 roku w elektronicznej bazie wypoczynku Ministerstwa Edukacji Narodowej zarejestrowano 107 turnusów zorganizowanego wypoczynku dzieci i młodzieży

- 89 turnusy letnie,
- 18 turnusów zimowych.

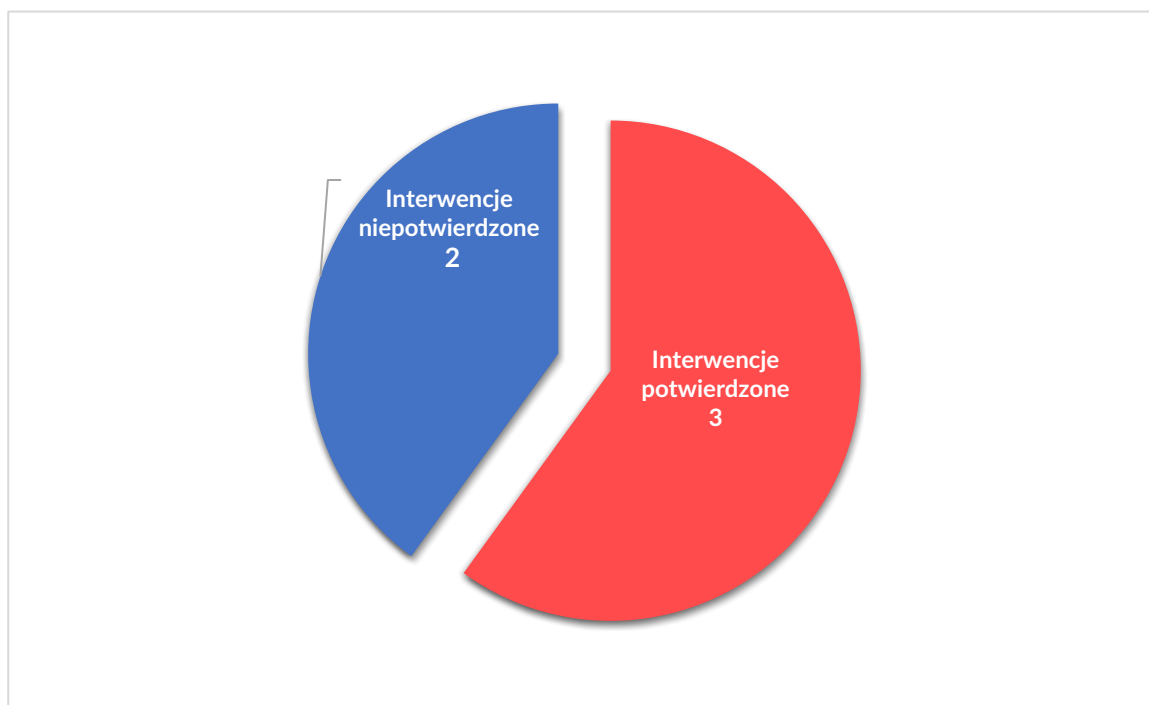
W powiecie opolskim z zorganizowanego wypoczynku skorzystało 1034 uczestników. W czasie trwania wypoczynku zimowego i letniego przeprowadzono 33 kontrole. Obiekty, w których wypoczywały dzieci i młodzież były przygotowane właściwie. W placówkach nie stwierdzono nieprawidłowości i zaniedbań. Organizatorzy zapewniali prawidłowe warunki zakwaterowania oraz utrzymania higieny osobistej. Nie odnotowano żadnego wypoczynku dzikiego.

2.4 Interwencje w placówkach nauczania i wychowania.

Sekcja HDM brała udział w 5 interwencjach w związku z:

- pojawieniem się przypadków wszawicy u uczniów szkoły (2 interwencje) – interwencje uzasadnione, z dyrektorem placówki omówiono sposoby działania w celu ograniczenia oraz zwalczania przypadków wszawicy,
- obecnością pleśni na ścianach w pokojach mieszkalnych w internacie – interwencja bezzasadna,
- brakiem wietrzenia sal zabaw, w których przebywają dzieci, brakiem mydła w toaletach dziecięcych, używaniem ręcznika wielokrotnego użytku, nie mycia rąk dzieciom przez opiekunów i nakładania posiłków rękoma, - interwencja bezzasadna,
- zbyt dużą liczbą dzieci przebywających w salach przedszkolnych – interwencja uzasadniona.

Wykres nr 3. Stosunek interwencji uzasadnionych do bezzasadnych w placówkach nauczania i wychowania.

3. Ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu ziemskiego opolskiego za rok 2025

Oddział Higieny Komunalnej

3.1 Główne zadania

Oddział Higieny Komunalnej prowadzi badania jakości wody w Zintegrowanym Systemie Badania Wody.

W Systemie tym realizowane są zadania w zakresie monitoringu **jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, badanie wody z kąpielisk i na pływalni.**

Monitoring jakości wody do spożycia w 2024 roku realizowany był na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U z 2017 r. Nr 2294 ze zm.). Przepis ten nakazuje prowadzenie monitoringu jakości wody podawanej do sieci przez przedsiębiorcę wodociągowego oraz z indywidualnych ujęć wody. Monitoring ten obejmuje m.in.:

- badania jakości wody pod względem mikrobiologicznym, fizykochemicznym i pod względem zawartości substancji promieniotwórczych oraz każdorazowo po wystąpieniu okoliczności mających wpływ na jakość wody (np. awarie, powódzie),
- przekazywanie Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu sprawozdań z badań pobranych próbek wody,
- informowanie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego oraz wójta (burmistrza, prezydenta) o przekroczeniach parametrów jakości wody określonych w rozporządzeniu wraz z przedstawieniem planowanych przedsięwzięć naprawczych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny na podstawie sprawozdań z wyników badań realizowanych według ustalonego harmonogramu, przekazywanych przez przedsiębiorstwa wodociągowe i właścicieli indywidualnych ujęć wody analizy podejmowanych działań naprawczych, prowadzonego monitoringu własnego wydawał okresowe oceny jakości wody, których odbiorcami są zarządzający wodociągiem oraz wójtowie gmin i burmistrzowie i prezydenci miast.

Oceny te zawierały informacje dotyczące spełnienia na danym terenie wymagań określonych w rozporządzeniu i służyły do przekazania właściwemu organowi samorządowemu informacji koniecznych do podjęcia działań mających na celu zaopatrzenia konsumentów w wodę o właściwej jakości.

Po zakończeniu roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny na podstawie w/w ocen wydaje obszarową ocenę jakości wody do spożycia wraz z szacowaniem ryzyka zdrowotnego konsumentów. Obszarową ocenę otrzymuje do wiadomości właściwy organ samorządu.

Prowadzone były również badania wody w instalacjach ciepłej wody użytkowej w wybranych obiektach, w których prowadzona jest całodobowa opieka i w których przebywają osoby o obniżonej odporności immunologicznej tj. w szpitalach, zakładach opieki leczniczej i hospicjach pod kątem stopnia skolonizowania instalacji bakteriami *Legionella*.

Nadzór sanitarny nad kąpieliskami jest realizowany na podstawie ustawy Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. (tj. Dz. U. z 2025 r., poz. 960 ze zm.), które zorganizowanie kąpielisk obwarowało szeregiem obowiązków, kontroli i związaną z nimi koniecznością uzyskiwania pozwoleń:

- organu administracji samorządowej,
- zarządzającego wodami śródlądowymi,
- organu inspekcji sanitarnej,

oraz opinii specjalistycznej organizacji ratowniczej.

Takie umocowanie organizacji kąpieliska gwarantuje bezpieczeństwo techniczne, organizacyjne, jak i przede wszystkim sanitarne, osobom korzystającym z niego. Zorganizowanie kąpieliska daje gwarancję zamieszczenia obiektu w ogólnokrajowym Serwisie kąpieliskowym, co jest darmową reklamą kąpieliska oraz miasta lub gminy i może przelożyć się na przyciągnięcie większej liczby turystów z kraju i zagranicy.

Nadzór nad pływalniami prowadzono zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1230). Przepis ten nakłada na zarządzającego obiektem obowiązek:

- prowadzenia bieżącej (codziennej) obserwacji wody i występujących zanieczyszczeń,
- systematycznego nadzoru pracy urządzeń i rejestrowania wyników pomiaru jakości wody w zakresie wymienionych parametrów,
- systematycznych i udokumentowanych badań jakości wody, prowadzonych zgodnie z harmonogramem ustalonym w porozumieniu z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny dokonuje zbiorczej rocznej oceny, poprzez analizę otrzymanych od zarządzającego pływalnią wyników oraz wyników wykonywanych przed wydaniem tej oceny. Natomiast zarządzający ma obowiązek wydać komunikat, w którym informuje korzystających z pływalni o jakości wody.

3.2 Nadzór nad jakością wody do spożycia

W 2025 roku przeprowadzono 162 kontrole (ocena stanu technicznego i sanitarnego oraz związane z poborem próbek wody do oznaczeń). Ponadto, pobrano 525 próbek do badań fizykochemicznych i mikrobiologicznych.

Decyzje na poprawę jakości wody w 2025 r.:

I. Decyzje wydane na brak przydatności wody:

- 1) wodociąg publiczny Kadłub Turawski; decyzja na brak przydatności wody (obecność bakterii grupy coli > 10jtk/100ml), rygor natychmiastowej wykonalności, decyzję wykonano,
- 2) wodociąg publiczny Turawa; decyzja na brak przydatności wody (obecność bakterii grupy coli > 10jtk/100ml), rygor natychmiastowej wykonalności, decyzję wykonano.

II. Decyzje wydane na warunkową przydatność wody:

- 1) wodociąg publiczny Szczedrzyk; decyzja na warunkową przydatność wody do spożycia (żelazo, mętność), decyzję wykonano;
- 2) wodociąg publiczny Ozimek ul. Polna; decyzja na warunkową przydatność wody (mangan), decyzję wykonano;
- 3) wodociąg publiczny Tarnów Opolski; decyzja na warunkową przydatność wody (obecność bakterii grupy coli <10jtk/100ml), rygor natychmiastowej wykonalności, decyzję wykonano.

Obszarowa ocena jakości wody:

Lp	Gmina	Eksploatowany wodociąg (zaopatrywane miejscowości)	Producent wody	Produkcja wody (m ³ /d)	Liczba ludności	Uzdatnianie wody (metody)	Kwestionowane parametry – ilość dni przekroczeń w roku	Jakość wody na koniec 2025r.
----	-------	--	----------------	------------------------------------	-----------------	---------------------------	--	------------------------------

Wodociąg zbiorowego zaopatrzenia w wodę

1	Gmina Popielów	Wodociąg Publiczny Stare Siołkowice (Stare Siołkowice, Popielów, Stare Kolnie, Nowe Siołkowice, Rybna, Lubienie, Kaniów i Kolonia Popielowska)	PROWOD Sp. z o.o. ul. Kłopotkiej 3 45-920 Opole	714	5300	odmanganianie, odżelazianie, napowietrzanie, dozowanie sody kaustycznej i nadmanganianu potasu	Bakterie grupy coli: 5 dni Zapach: 92 dni	Przydatna do spożycia
2	Gmina Popielów	Wodociąg Publiczny Karłowice (część Karłowice)	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Zorza” ul. Polna 15, 46-037 Karłowice	37	330	korekta pH (NaOH)	Nie dotyczy	Wodociąg czasowo wyłączony z użytkowania w 2025 r., zastępuje go wodociąg publiczny Kurznie
3	Gmina Popielów	Wodociąg Publiczny Kurznie (Kurznie, Karłowiczki, Karłowice, Kuźnica Katowska, Stobrawa)	PROWOD Sp. z o.o. ul. J. Kłopotkiej 3 45-920 Opole	235	1700	odżelazianie, odmanganianie, napowietrzanie	Nie dotyczy	Przydatna do spożycia
4	Gmina Dobrzeń Wielki część Gminy Pokój	Wodociąg Publiczny Chróścice (Chróścice, Dobrzeń Wielki, Kup, Krzywa Góra Ładza)	PROWOD Sp. z o.o. ul. J. Kłopotkiej 3 45-920 Opole	982	8160	odmanganianie, odżelazianie, napowietrzanie	Nie dotyczy	Przydatna do spożycia
5	Gmina Dobrzeń Wielki część Miasta Opola	Wodociąg Publiczny Brzezie (część miasta Opola, część Dobrzecia Wielkiego)	PROWOD Sp. z o.o. ul. J. Kłopotkiej 3 45-920 Opole	1105	3380	odżelazianie, napowietrzanie	Mętność: 196 dni	Przydatna do spożycia
6	Gmina Turawa	Wodociąg Publiczny Turawa (Turawa, Kotórz Mały, Kotórz Wielki, Marszałki, Trzęsina, Osowiec, Węgry oraz okresowo Zawadę)	WiK Turawa Sp. z o.o., ul. Opolska 43 46-045 Turawa	785	5314	napowietrzanie, korekta pH (NaOH)	Odczyn: 77 dni Smak: 47 dni Bakterie grupy coli: 5 dni	Przydatna do spożycia

7	Gmina Turawa	Wodociąg Publiczny Kadlub Turawski (Kadlub Turawski, Bierdzany, Zakrzów Turawski, Rzędów, Ligota Turawska oraz Turawa – Jezioro Duże stronę północną)	WiK Turawa Sp. z o.o., ul. Opolska 43 46-045 Turawa	300	3774	odżelazianie, napowietrzanie	Bakterie grupy coli: 8 dni Mętność: 5 dni	Przydatna do spożycia
8	Gmina Murów	Wodociąg Publiczny Budkowice Stare (Murów, Stare Budkowice, Nowe Budkowice, Dębiniac, Kały, Zagwiździe, Grabczok, Morcinek, Wojszyn, Okoły i Czarna Woda)	PROWOD Sp. z o.o. ul. J. Kłopotkiej 3 45-920 Opole	494	4340	napowietrzanie, odżelazianie	Nie dotyczy	Przydatna do spożycia
9	Gmina Murów Część gminy Kluczbork	Wodociąg Publiczny Radmierowice (Radmierowice, Święciny, Młodnik, Bukowo i Grabice, Nowa Bogacica)	PROWOD Sp. z o.o. ul. J. Kłopotkiej 3 45-920 Opole	95	676	odżelazianie, odmanganianie, napowietrzanie	Nie dotyczy	Przydatna do spożycia
10	Gmina Łubniany	Wodociąg Publiczny Kobyłno (Kobyłno, Grabie, Jelowa, Dąbrówka Łubniańska, Łubniany, Masów i Brynica)	PLADA Sp. z o.o., ul. Ozimska 17, 46-053 Chrzastowice	536	7856	napowietrzanie, odmanganianie, odżelazianie	Mętność: 23 dni Zapach: 127 dni	Przydatna do spożycia
11	Gmina Niemodlin	Wodociąg Publiczny Niemodlin (Niemodlin, Gościejowice, Gościejowice Małe, Rzędziwojowice, Sady, Lipno, Szydłowice, Śląski, Piotrowa, Wydrowice, Jaczowice, Brzęczkowice, Grabin, Jakubowice, Roszkowice, Tłustoręby, Krasna Góra, Góra, Góra Mała, Molestowice, Rogi, Rutki i Tarnica)	NPGK Sp. z o. o., Gościejowice Małe 12, 49-100 Niemodlin	1470	9232	odżelazianie, odmanganianie, napowietrzanie	Ogólna liczba mikroorganizmów: 52 dni Mętność: 46 dni	Przydatna do spożycia

12	Gmina Niemodlin	Wodociąg Publiczny Michałowek (Michałowek, Sosnówka, Grodziec I i Grodziec II)	NPGK Sp. z o. o., Gościejowice Małe 12, 49-100 Niemodlin	150	676	odżelazianie, odmanganianie, napowietrzanie	Nie dotyczy	Przydatna do spożycia
13	Gmina Niemodlin	Wodociąg Publiczny Gracze (Gracze, Magnuszowice, Magnuszowiczki, Sarny Wielkie i Radoszowice)	NPGK Sp. z o. o., Gościejowice Małe 12, 49-100 Niemodlin	290	2164	odżelazianie, odmanganianie, napowietrzanie, dozowanie nadmanganianu potasu i NaOH,	Smak: 45 dni	Przydatna do spożycia
14	Gmina Tułowice	Wodociąg Publiczny Tułowice (Tułowice, Tułowice Małe, Skarbiszowice, Szydłów, Ligota Tułowicka i Goszczowice)	ZGKiM Tułowice, ul. Kościuszki 13, 49-130 Tułowice	690	4922	odżelazianie, odmanganianie, napowietrzanie	Mętność: 290 dni Bakterie grupy coli: 5 dni Zapach: 31 dni Smak: 17 dni	Przydatna do spożycia
15	Gmina Prószków Gmina Dąbrowa Gmina Komprachcice część Miasta Opola	Wodociąg Publiczny Prószków-Zimnice (część Opola (Winów, Sławice, Wrzoski, Chmielowice, Żerkowice), Zimnice Wielkie, Zimnice Małe, Boguszyce, Chrzowice, Folwark, Górki, Złotniki, Nowa Kuźnia, Chrzaszczycy, Prószków, Ligota Prószkowska, Przysiecz, Jaškowice, Żlinice, Komprachcice, Wawelno, Polska Nowa Wieś, Osiny, Domecko, Pucnik, Ochodze, Dziekaństwo, Mechnice, Chróścina, Siedliska, Prądy, Dąbrowa, Lipowa, Nowa Jamka, Ciepiewice, Karczów, Narok, Żelazna, Niewodniki i Skarbiszów)	Związek Gmin Prokado, ul. Kościuszki 23, 46-060 Prószków	4680	28251	brak	Nie dotyczy	Przydatna do spożycia

16	Gmina Tarnów Opolski część Gminy Izbicko	Wodociąg Publiczny Tarnów Opolski (Tarnów Opolski, Nakło, Raszowa, Walidrogi, Miedziana, Przywory, Kąty Opolskie, Kosorowice oraz w powiecie strzeleckim, w gminie Izbicko: Grabów, Otmice)	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. zo.o., ul. Kościelna 12, 46-050 Kąty Opolskie	1420	9154	brak	Bakterie grupy coli: 24 dni Azotany: 17 dni	Przydatna do spożycia
17	Gmina Chrzastowice	Wodociąg Publiczny Daniec (Daniec, Dąbrowice i Fالميrowice)	PLADA Sp. z o.o., ul. Ozimska 17, 46-053 Chrzastowice	283	2160	brak	Nie dotyczy	Przydatna do spożycia
18	Gmina Chrzastowice	Wodociąg Publiczny Dębska Kuźnia (Chrzastowice, Dębska Kuźnia, Lędziny, Suchy Bór, Dębie)	PLADA Sp. z o.o., ul. Ozimska 17, 46-053 Chrzastowice	721	7884	odżelazianie, odmanganianie, napowietrzanie, korekta pH	Mętność: 35 dni Zapach: 56 dni	Przydatna do spożycia
19	Gmina Chrzastowice	Wodociąg Publiczny Niwki (Niwki)	PLADA Sp. z o.o., ul. Ozimska 17, 46-053 Chrzastowice	40	864	korekta pH	Odczyn: 103 dni Zapach: 54 dni	Przydatna do spożycia
20	Gmina Ozimek	Wodociąg Publiczny Ozimek ul. Polna (Ozimek, Krzyżowa Dolina, Krasiejów i Nowa Schodnia)	PGKiM Sp. z o.o., ul. Powstańców Śląskich 54, Antoniów, 46-040 Ozimek	307	4146	odżelazianie, napowietrzanie, odmanganianie,	Mangan: 170 dni	Przydatna do spożycia
21	Gmina Ozimek	Wodociąg Publiczny Ozimek ul. Częstochowska (Ozimek, Antoniów i Krasiejów)	PGKiM Sp. z o.o., ul. Powstańców Śląskich 54, Antoniów, 46-040 Ozimek	1183	7250	odżelazianie, napowietrzanie,	Mętność: 38 dni Zapach: 18 dni Żelazo: 18 dni	Przydatna do spożycia
22	Gmina Ozimek	Wodociąg Publiczny Szczedrzyk (Szczedrzyk, Jedlice, Pustków i Schodnia)	PGKiM Sp. z o.o., ul. Powstańców Śląskich 54, Antoniów, 46-040 Ozimek	563	2978	odżelazianie, napowietrzanie,	Odczyn: 158 dni Mętność: 46 dni Żelazo: 46 dni Zapach: 136 dni Smak: 25 dni	Przydatna do spożycia

23	Gmina Ozimek	Wodociąg Publiczny Mnichus (Mnichus, Chobie oraz Grodziec)	PGKiM Sp. z o.o., ul. Powstańców Śląskich 54, Antoniów, 46-040 Ozimek	221	1764	odżelazianie, odmanganianie, napowietrzanie,	Mętność: 115 dni	Przydatna do spożycia
24	Gmina Ozimek	Wodociąg Publiczny Biestrzynnik (Biestrzynnik oraz Dylaki)	PGKiM Sp. z o.o., ul. Powstańców Śląskich 54, Antoniów, 46-040 Ozimek	184	1791	odżelazianie, napowietrzanie,	Odczyn: 96 dni Zapach: 115 dni	Przydatna do spożycia

Inne podmioty zaopatrujące w wodę

1	Gmina Turawa	Wodociąg Lokalny przy Oddziale Zewnętrznym Aresztu Śledczego w Turawie	Areszt Śledczy w Opolu Oddział Zewnętrzny w Turawie, ul. Sądowa 4, 45-033 Opole	26	200	korekta pH	Odczyn: 202 dni Ogólna liczba mikroorganizmów: 75 dni	Przydatna do spożycia
2	Gmina Turawa	Wodociąg lokalny przy Mental Relax House Group Sp. z o.o. w Turawie	Mental Relax House Group Sp. z o.o., ul. Żużłowa 7 46-045 Turawa	20	50	korekta pH	Odczyn: 29 dni	Przydatna do spożycia
3	Gmina Prószków	Wodociąg lokalny „Pod Borem” w Przysieczy	ORRT Pod Borem Przysiecz ul. Cegielna 16, 46-060 Prószków	10	50	korekta pH, odżelazianie, naświetlanie lampą UV,	Odczyn: 45 dni	Przydatna do spożycia
4	Gmina Murów	Wodociąg lokalny Zamek Bożejów	Mirosław Garack, Bożejów 6, 46-030 Radmierowice	10	50	odżelazianie odmanganianie korekta pH (NaOH)	Ogólna liczba mikroorganizmów: 187 dni Barwa: 103 dni	Przydatna do spożycia

Nadal w powiecie opolskim znajdują się niezwodociągowane tereny:

- w gminie Murów (Kęszyce, Mańczok, Bożejów)
- w gminie Popielów (Biedaszka)
- w gminie Dąbrowa (Żelazna - polder)
- w gminie Ozimek (Myślina)

Zły stan sanitarno-techniczny stwierdzono w następujących obiektach:

- 1) wodociąg publiczny Budkowice Stare; decyzja na stan sanitarno-techniczny: ogrodzenie wokół studni oraz płytki w hali uzdatniania wody. Termin wykonania decyzji: 30.09.2025 r. Decyzję wykonano.
- 2) wodociąg publiczny Gracze; decyzja na stan sanitarno-techniczny: szyby w budynku Stacji Uzdatniania Wody oraz nieszczelne ogrodzenie Stacji Uzdatniania Wody w Graczach. Termin wykonania decyzji: 01.09.2025 r. Decyzję wykonano.
- 3) wodociąg publiczny Tarnów Opolski; decyzja na stan sanitarno-techniczny: pokrywę i ogrodzenie studni w Raszowej oraz nieszczelny płot ogrodzenie terenu przepompowni wody w Miedzianej. Termin wykonania decyzji: 29.08.2025 r. Decyzję wykonano.
- 4) ujęcie lokalne Areszt Śledczy w Turawie; decyzja na stan sanitarno-techniczny: wyposażenie w umywalkę pomieszczenia do dozowania i przechowywania podchlorynu sodu oraz pokrywy studni. Termin wykonania decyzji: 17.10.2025 r. Decyzję wykonano.

3.3 Baseny

W powiecie opolskim funkcjonuje obecnie 1 pływalnia kryta, całoroczna (w Prószkowie przy Hotelu Arkas). W 2022 r. pływalnia w Tułowicach przy Zespole Szkół zawiesiła swoją działalność do odwołania i nadal nie działa. W wakacje funkcjonują 2 baseny letnie (w Lipnie oraz w Suchym Borze przy Ośrodku Szkoleniowo-Wypoczynkowym).

W 2025 r. wydano 2 decyzje zamykające basen z natychmiastowym terminem wykonania.

Zła jakość wody basenowej w nieckach:

- Basen odkryty przy Ośrodku Szkoleniowo-Wypoczynkowym w Suchym Borze – wydano 1 decyzję z natychmiastowym terminem wykonania na przekroczenia mikrobiologiczne (*E. coli*). Decyzję wykonano;
- Basen kryty w Hotelu Arkas w Prószkowie - wydano 1 decyzję z natychmiastowym terminem wykonania na przekroczenia mikrobiologiczne (ogólna liczba mikroorganizmów) w systemie cyrkulacji wanień SPA. Decyzję wykonano;
- Zły stan sanitarno-techniczny stwierdzono w następujących obiektach:
- Basen odkryty przy Ośrodku Szkoleniowo-Wypoczynkowym w Suchym Borze – wydano 1 decyzję nakazującą doprowadzenie do odpowiedniego stanu technicznego pryszniców wokół basenu i jego całego brzegu oraz doprowadzenie do odpowiedniego stanu porządkowego hydroforowni. Termin wykonania decyzji wyznaczono na 30.06.2026 r.

3.4 Kąpieliska

W sezonie letnim w 2025 roku na terenie powiatu działały 4 kąpieliska: Przystań Wodna w Siołkowicach Nowych, Balaton w Dobrzenu Wielkim, Jezioro Średnie w Turawie i Plaża Jurajska w Krasiejowie. Jakość wody w kąpieliskach na terenie powiatu opolskiego nie budziła zastrzeżeń i została oceniona jako „doskonała”.

3.5 Legionella sp.

W 2025 r. prowadzono wzmożony nadzór nad jakością wody w instalacjach ciepłej wody użytkowej w budynkach szpitali, zakładów opieki leczniczej, hospicjów oraz pływalni pod kątem *Legionella sp.*

W 2025 r. przebadano wodę w 4 obiektach; w Stobrawskim Centrum Medycznym w Kup, na pływalni przy Hotelu Arkas w Prószkowie, w Vitaterapy w Turawie i w Szpitalu św. Rocha w Ozimku. W 2025 r. ciepła woda użytkowa w instalacji c. w. u. w 1 obiekcie nie spełniała norm w zakresie *Legionella sp.*, a mianowicie; w Stobrawskim Centrum Medycznym w Kup. Wydano decyzję administracyjną nakazującą usunięcie nieprawidłowości.

3.6 Obiekty użyteczności publicznej

Do tej grupy obiektów zalicza się obiekty usługowe, kultury, sportowe, wypoczynku, służby zdrowia, ustępy publiczne i ogólnodostępne, domy pomocy społecznej, hotele, zakłady kosmetyczne i fryzjerskie, dworce, przystanki, cmentarze i zakłady pogrzebowe itd.

W 2025 roku pod nadzorem Inspekcji Sanitarnej było 447 obiektów użyteczności publicznej na terenie powiatu opolskiego. Skontrolowano 121 obiektów.

Bezpieczeństwo sanitarne to między innymi właściwe utrzymanie czystości na placach i ulicach. W 2025 r. wpłynęło 18 interwencji dot. powiatu opolskiego. Dotyczyły one głównie warunków sanitarnych w budynkach użyteczności publicznej lub w przestrzeni publicznej, a także gospodarki odpadami.

Inspekcja Sanitarna oprócz nadzoru nad wyżej wymienionymi obiektami prowadzi nadzór nad chowaniem zmarłych poprzez wydawanie pozwoleń na ekshumacje, na wywiezienie zwłok osoby zmarłej poza granice naszego państwa oraz opiniuje wnioski Starosty dotyczące sprowadzenia zwłok do Polski.

W roku 2025 wydano dla mieszkańców powiatu opolskiego 31 decyzji zezwalających na ekshumację, 3 decyzje pozwalające na wywóz zwłok osób zmarłych za granice RP oraz wydano 54 opinie w formie postanowienia dot. sprowadzenie zwłok lub szczątków do kraju.

4. Ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu ziemskiego opolskiego za rok 2025

Oddział Higieny Pracy

W 2025 roku Oddział Higieny Pracy przeprowadził 51 kontroli w 49 zakładach pracy zlokalizowanych na terenie powiatu opolskiego ziemskiego. Dotyczyły one następujących grup tematycznych:

1. Kontrola spełnienia wymagań w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (m.in.: narażenie na czynniki szkodliwe w środowisku pracy, w tym czynniki o udowodnionym działaniu rakotwórczym, mutagennym i reprotoksycznym, dostępność i stosowanie przez pracowników środków ochrony osobistej, przeszkolenie pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, ocen ryzyka zawodowego, stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń pracy i pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, profilaktyczna opieka medyczna nad pracownikami).
2. Realizacja przepisów rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (CLP), w szczególności:
 - a) ocena prawidłowości klasyfikacji substancji (mieszanin) chemicznych,
 - b) ocena prawidłowości kart charakterystyki substancji i mieszanin chemicznych wprowadzanych do obrotu oraz stosowanych w działalności zawodowej,
 - c) ocena prawidłowości oznakowania opakowań substancji i mieszanin stwarzających zagrożenie,
 - d) spójność oznakowania substancji (mieszanin) chemicznych z informacjami zawartymi w ich kartach charakterystyki,
 - e) spełnienie obowiązków wynikających z rozporządzenia REACH.

3. Udostępnianie na rynku oraz stosowanie w działalności zawodowej produktów biobójczych – kontrola obowiązków wynikających z rozporządzenia (WE) nr 528/2012 Parlamentu Europejskiego i Rady oraz ustawy z dnia 9 października 2015 r. o produktach biobójczych.
4. Kontrola spełnienia obowiązków wynikających z rozporządzenia (WE) nr 648/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie detergentów.
5. Wprowadzanie do obrotu prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3.
6. Realizacja wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z usuwaniem bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest.
7. Ocena warunków bezpieczeństwa i higieny pracy w wybranych indywidualnych gospodarstwach rolnych podczas wykonywania prac żniwnych wraz z przekazaniem wiedzy w zakresie bezpiecznych metod pracy.

Kontrole przeprowadzone w podmiotach gospodarczych na terenie powiatu opolskiego zakończyły się wydaniem 22 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w zakresie higieny pracy to:

- brak badań środowiskowych w zakresie występowania czynników szkodliwych (m.in. hałas, czynniki rakotwórcze i reprotoksyczne, czynniki chemiczne, pyły) na stanowiskach pracy,
- przekroczenie obowiązujących normatywnych higienicznych w zakresie narażenia pracowników na czynniki szkodliwe (hałas, czynniki chemiczne, czynniki rakotwórcze i reprotoksyczne, pyły),
- brak programu organizacyjno-technicznego zmierzającego do ograniczenia narażenia pracowników na hałas i/lub drgania mechaniczne,
- brak dokumentacji w zakresie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy,
- niewłaściwa organizacja miejsca magazynowania mieszanin chemicznych stwarzających zagrożenie,
- niespełnienie wymogów w zakresie właściwej organizacji zaplecza higieniczno-sanitarnego oraz stanu technicznego pomieszczeń zaplecza sanitarnego.

W zakresie nadzoru nad chemikaliami dokonano kontroli 24 produktów chemicznych, w tym produkty biobójcze, prekursory narkotyków kategorii 2 i 3, detergenty oraz wyroby chemiczne (obrusy ceratowe).

- Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to:
- nieprawidłowe oznakowania substancji/mieszanin chemicznych,
- nieprawidłowe karty charakterystyki,
- nieprawidłowa reklama produktów chemicznych oferowanych w sprzedaży internetowej klientom indywidualnym,
- przekroczenia dopuszczalnej zawartości ftalanu bis w wyrobach chemicznych.

Efektom powyższych działań, jest zaprowadzenie przez pracodawców szeroko pojętej profilaktyki środowiska pracy jak:

- bieżące przekazywanie pracownikom, sposobu umiejętnego prozdrowotnego zachowania się w ich środowisku pracy, przez systematyczne dokonywanie i przedstawianie oceny ryzyka zawodowego dla danego stanowiska pracy,
- ściśle ukierunkowanie profilaktycznych badań lekarskich pracowników, w kierunku rodzaju występujących szkodliwości w środowisku pracy,
- wyposażenie pracowników we właściwe, w zależności od rodzaju występujących czynników szkodliwych, środki ochrony indywidualnej,
- obligowanie pracodawców do bezwzględnego egzekwowania stosowania środków ochrony indywidualnej przez pracowników,

- systematyczne dążenie pracodawców do zmian techniczno-technologicznych, mających na celu polepszenie jakości stosowanych technologii, w tym poprawę jakości funkcjonowania środowiska pracy,
- przestrzeganie przepisów prawa z zakresie wprowadzania do obrotu i stosowania w działalności zawodowej substancji chemicznych i ich mieszanin, produktów biobójczych oraz detergentów.

Podczas kontroli prowadzono również działania edukacyjno-informacyjne, m.in.: wpływ braku światła dziennego na zdrowie oraz stosowania naturalnego oświetlenia na stanowiskach pracy, narażenie pracowników na hałas w środowisku pracy, radon - zagrożenia w miejscach pracy, czynniki rakotwórcze, mutagenne i reprotoksyczne w środowisku pracy, choroby zawodowe, zagrożenia związane z azbestem.

W 2025 r. na terenie powiatu opolskiego przeprowadzono 2 postępowania w sprawie chorób zawodowych. Sporządzono 6 kart oceny narażenia zawodowego. Wydano 2 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 4 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. Wydane decyzje dotyczyły postępowań prowadzonych w latach ubiegłych

Stwierdzone choroby zawodowe:

- choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa: borelioza – 1 przypadek (pracownik sektora gospodarki leśnej),
- pylice płuc: pylica krzemowa – 1 przypadek (pracownik odlewni żeliwa)

Reasumując – przeprowadzone w 2025 r. kontrole w jednostkach gospodarczych powiatu opolskiego, pozwalają na stwierdzenie, że następuje dalszy postęp w tworzeniu przez pracodawców bezpiecznych i higienicznych warunków pracy, a tym samym poprawa w zakresie ochrony zdrowia osób uczestniczących w procesie pracy.

5. Ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu ziemskiego opolskiego za rok 2025

Sekcja Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej

5.1. Główne kierunki działań

W 2025 roku główne kierunki działań w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej wynikały z sytuacji epidemiologicznej i potrzeb zdrowotnych ludności oraz zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia.

Działalność Pionu Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej dotyczyła:

- kontynuacji i wdrażania programów edukacyjnych o zasięgu ogólnopolskim i wojewódzkim,
- wspierania realizatorów programów edukacyjnych i przedsięwzięć prozdrowotnych poprzez udostępnianie materiałów, udzielanie pomocy merytorycznej i metodycznej, publikacje w środkach masowego przekazu,
- koordynowania programów i przedsięwzięć oświatowo-zdrowotnych poprzez inicjowanie działań, nadzorowanie, monitorowanie i ocenę ich realizacji,

Działania skierowane były do dzieci i młodzieży szkolnej, kadry pedagogicznej, rodziców dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, pracowników zakładów opieki zdrowotnej, pracowników zakładów pracy oraz społeczności lokalnej.

5.2. Programy edukacyjne

Program dotyczący diety, aktywności fizycznej i zdrowia. „Trzymaj Formę!” – program krajowy. **Głównym celem programu jest zwiększenie świadomości dotyczącej wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie. Program realizowany jest metodą projektu.**

W programie brało udział 12 szkół, edukacją objęto 1426 uczniów.

Profilaktyka antytytoniowa.

Program Antytytoniowej Edukacji Zdrowotnej „Bieg po zdrowie”

Celem programu jest opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży, pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego.

Zajęcia w programie „Bieg po zdrowie” realizowane są za pomocą bardzo zróżnicowanych metod aktywizujących, które dostosowano do wieku odbiorców. Ogółem w programie udział wzięło 128 uczniów z 8 szkół. Edukacją objęto 235 rodziców.

Wojewódzki program edukacyjny dla dzieci w wieku przedszkolnym, ich rodziców i opiekunów pt. „Czyste Powietrze Wokół Nas”

Program skierowany jest do dzieci przedszkolnych w wieku 5-6 lat, ich rodziców i opiekunów. Główne cele programu to wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy, zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń.

W programie uczestniczyło 6 przedszkoli, edukacją objęto łącznie 324 dzieci oraz 158 rodziców.

Programu „Skąd się biorą produkty ekologiczne”.

Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Ogółem w programie wzięło udział 311 dzieci z 9 placówek. Edukacją objęto 117 rodziców.

Wojewódzki Program „Zarazkom się nie damy, bo o siebie dbamy”

Głównymi celami programu jest kształtowanie wśród dzieci przedszkolnych prozdrowotnych, prawidłowych nawyków higienicznych, promowanie zasad aktywnego stylu życia i właściwej diety oraz doskonalenie umiejętności niezbędnych do nauki czytania i pisanie poprzez stymulację ręki i koordynację wzrokowo – słuchową. W programie udział wzięło 173 dzieci przedszkolnych z 8 placówek.

Profilaktyczny program Podstępne WZW

Celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadgimnazjalnych wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C, uświadomienie ryzyka zakażenia wirusami HBV i HCV oraz zagrożeń wynikających z zakażenia, wpojenie zasad profilaktyki w tym zakresie oraz pobudzenie do refleksji nad akceptacją osób już zakażonych. W programie brało udział w sumie 4 szkoły ponadpodstawowe, edukacją objęto 211 uczniów oraz 53 rodziców.

Profilaktyczny program Znamie! Znam je

Celem programu, jest zwiększenie świadomości młodzieży na temat czerniaka – jednego z najbardziej agresywnych nowotworów skóry, zachęcenie do regularnego badania skóry oraz przestrzegania podstawowych zasad ochrony przed czerniakiem. W programie brało udział w sumie 4 szkoły ponadpodstawowe, edukacją objęto 122 uczniów oraz 32 rodziców.

Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych pt. „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Głównym celem programu była aktywna promocja i edukacja w zakresie profilaktyki uzależnień od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych. Program zrealizowały 2 szkoły ponadpodstawowe, edukacją objęto 37 odbiorców.

Kampania zdrowotna pt. „Bezpieczne wakacje”

Celem programu było podniesienie poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego dzieci i młodzieży przebywających w placówkach wypoczynku na terenie powiatu opolskiego.

W czasie spotkań poruszano tematy bezpiecznego zachowania podczas wypoczynku, przypomniano telefony alarmowe, pierwszą pomoc przedmedyczną, dla starszych grup odbiorców poruszono tematykę cyberbezpieczeństwa oraz nadużywania napojów energetycznych. Ogółem edukowano 420 uczestników i 25 wychowawców w 11 placówkach.

Kampanie informacyjne EFSA .

Safe 2 Eat

Kampania, której celem jest zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat roli nauki w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności oraz zachęcenie społeczeństwa do dokonywania świadomych wyborów żywieniowych. W ramach realizacji umieszczono 9 postów na profilu facebookowym Stacji. Szacunkowy zasięg to 610 odbiorców.

Plant Health 4 Life

Celem kampanii jest zwiększenie wiedzy mieszkańców Europy na temat zdrowia roślin oraz podkreślenie zbiorowej odpowiedzialności za wspólne dobro. Podkreśla, że wwożenie obcych gatunków, w szczególności spoza Unii może zagrażać naszym rodzimym roślinom. W ramach kampanii opublikowano 1 post na profilu facebookowym Stacji. Szacowany zasięg to 35 odbiorców.

Światowy Dzień Zdrowia.

W 2025 r. hasło Światowego Dnia Zdrowia brzmiało: **Zdrowe początki, pełna nadziei przyszłość**, a jego głównym przesłaniem było położenie kresu możliwym do uniknięcia zgonom matek i noworodków oraz nadanie priorytetu zdrowiu i dobrostanowi kobiet. Dzięki współpracy ze specjalistami z Klinicznego Centrum Ginekologii i Neonatologii w Opolu przeprowadzono wywiad z 3 lekarzami. Rozmawiano z dr n. med. Markiem Chowańcem -konsultantem wojewódzkimi w dziedzinie ginekologii i położnictwa, dr n. med. Aliną Kowalczykiewicz- Kutą- konsultantem wojewódzkim w dziedzinie neonatologii, oraz lek. med. Marcinem Pasternokiem- wojewódzkim konsultantem w dziedzinie neonatologii. Rozmowa z medykami pt. „**Ogólnie a w ciąży szczególnie**” została zamieszczona na stronie internetowej stacji. - ["Ogólnie, a w ciąży szczególnie" - rozmowa z konsultantami Klinicznego Centrum Ginekologii, Położnictwa i Neonatologii w Opolu - Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Opolu Portal Gov.pl](#)

Na profilu facebookowym stacji opublikowano 5 postów z najciekawszymi wypowiedziami konsultantów wojewódzkich KCGiN w Opolu. Szacunkowy zasięg to 357 odbiorców.

Światowy Dzień Rzucania Palenia.

W ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia zorganizowano spotkania edukacyjne w PSP w Osowcu. Uczniowie obejrzeni film o papierosach i e-papierosach z płyty Multieducatio (Seria Alkohol, e-papierosy, energetyki-Niebezpieczna moda). Dodatkowo uczniowie liczyli koszty palenia. Przyglądali się rzeczom domowego użytku zawierającym te same substancje, które znajdują się w papierosach.

Wykonywali ćwiczenie łączenia substancji z przemysłem, gdzie są wykorzystywane. Edukacją objęto 12 uczniów z klas VII.

Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV.

Na przestrzeni września- listopada, dzięki współpracy ze Starostwem Opolskim oraz Urzędem Gminy Dobrzeń Wielki pięć Zespołów Szkół (10 placówek) wzięło udział w cyklu spotkań warsztatowych prowadzonych przez certyfikowaną terapeutkę uzależnień. Pogłębiono ogólną wiedzę dotyczącą HIV/AIDS, kształtowano postawy w kierunku empatii i solidaryzacji z zakażonymi. Wyposażono uczestników w umiejętności wykorzystania nabytej wiedzy w praktyce. Pogłębiono wiedzę na temat ograniczania rozprzestrzeniania się zakażeń HIV. Edukacją objęto 147 uczniów.

6. Ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu ziemskiego opolskiego za rok 2025

Sekcja Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

6.1. Główne kierunki działania

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny na podstawie art. 3 i art. 23 Ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej¹, posiada kompetencje do wykonywania następujących zadań:

- wnoszenia uwag do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także ustalania warunków zabudowy i lokalizacji celu publicznego,
- opiniowanie projektów uchwał Rad Miast i Gmin w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących budowy (przebudowy, rozbudowy), zmiany sposobu użytkowania obiektów oraz rozwiązań projektowych koncepcyjnych,
- uczestniczenia w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych oraz kontroli w trakcie realizacji inwestycji.

Ponadto, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko² uczestniczą przy:

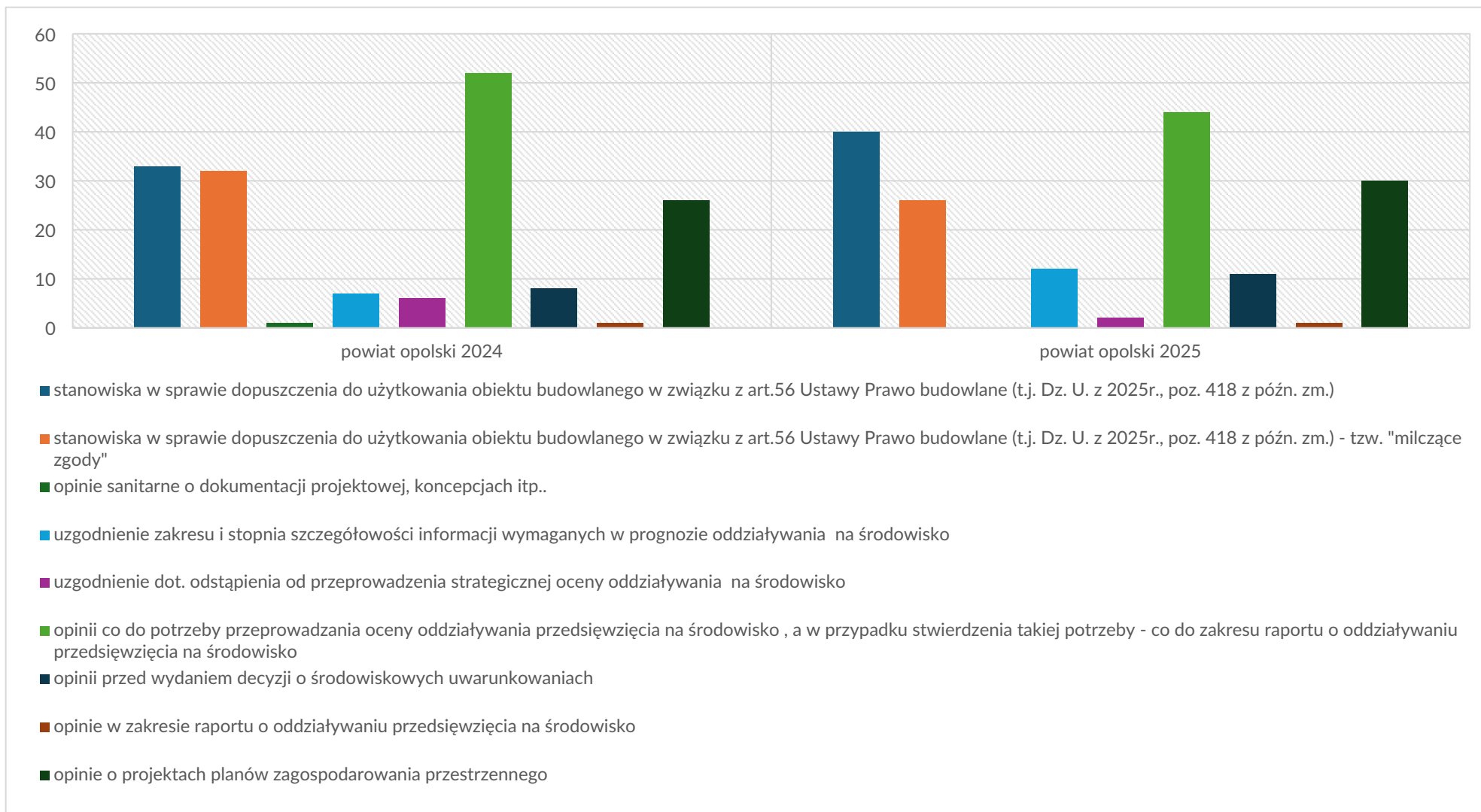
- wydawaniu opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz ustalania zakresu raportu,
- uzgadnianiu uwarunkowań środowiskowych przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia,
- uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

¹ (t.j. Dz. U. z 2024r., poz. 416)

² (t.j. Dz.U. z 2024r., poz. 1112 z późn. zm.)

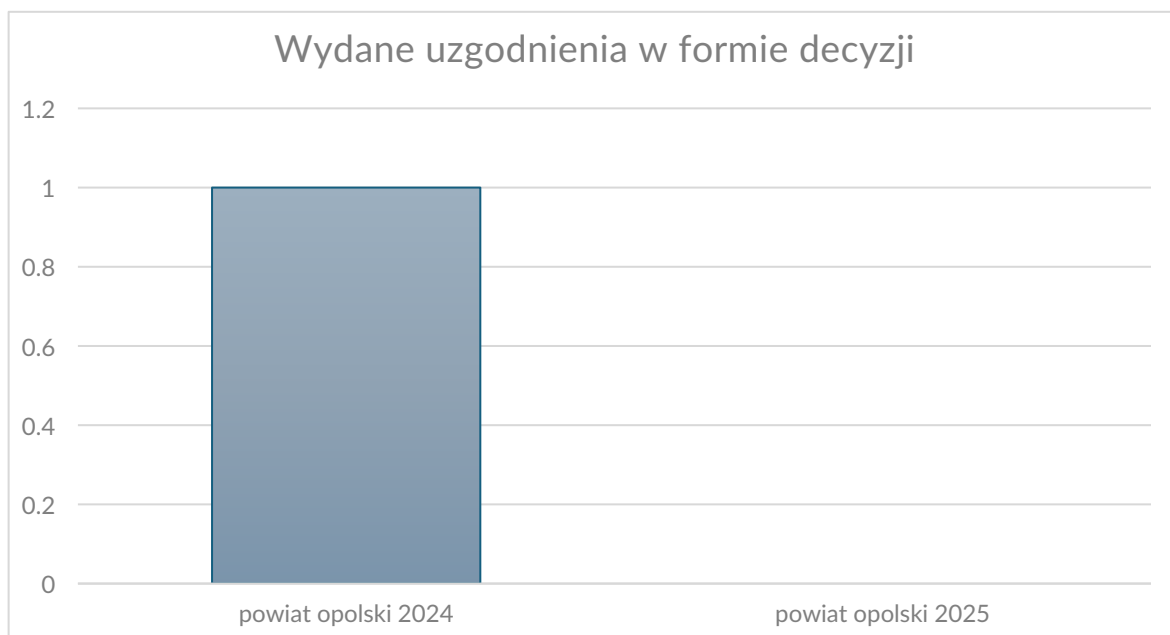
6.2 Realizacja zadań w 2025 r. dotyczących powiatu opolskiego

realizacja zadań w latach 2024-2025				
lp.		nazwa działania z zakresu zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	liczba spraw w obszarze powiatu opolskiego	
			2024	2025
1	wydano opinie sanitarne w formie pisma dotyczące:			
a/		stanowiska w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego w związku z art.56 Ustawy Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 418 z późn. zm.)	33	40
b/		stanowiska w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego w związku z art.56 Ustawy Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 418 z późn. zm.) - tzw. "milczące zgody"	32	26
c/		opinie sanitarne o dokumentacji projektowej, koncepcjach itp..	1	0
d/		uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	7	12
e/		uzgodnienie dot. odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	6	2
f/		opinii co do potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	52	44
g/		opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	8	11
h/		opinie w zakresie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	1	1
i/		opinie o projektach planów zagospodarowania przestrzennego	26	30

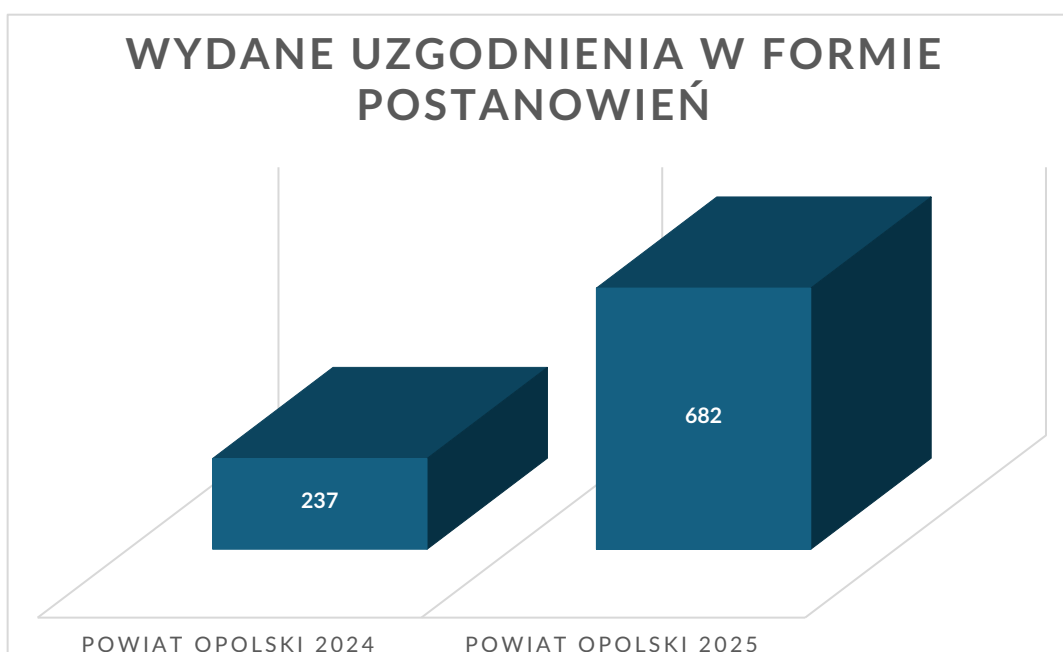
Wykres nr 1.: Wydane opinie w formie pisma

2	wydano uzgodnienia w formie decyzji		
a/	odstępstwa, zgody wydane na podstawie obowiązujących przepisów	1	0

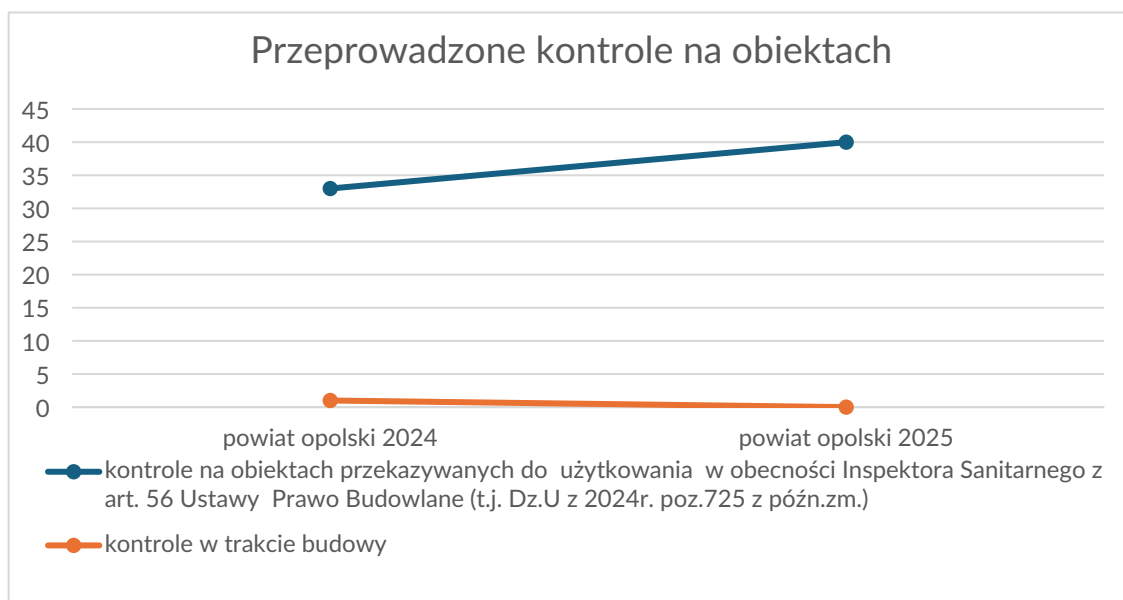
Wykres nr 2.: Wydane uzgodnienia w formie decyzji

3	wydano uzgodnienia w formie postanowień		
a/	uzgodnienia warunków zabudowy obiektu budowlanego wydane na podstawie obowiązujących przepisów	237	682

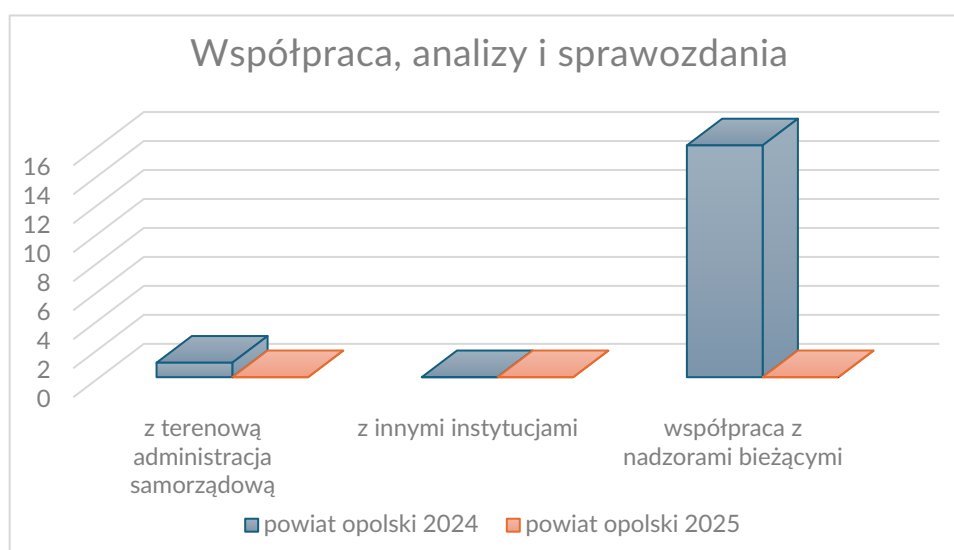
Wykres nr 3.: Wydane uzgodnienia w formie postanowień

4	Przeprowadzono kontrole na obiektach		
a/	kontrole w trakcie budowy	0	1
b/	kontrole na obiektach przekazywanych do użytkowania w obecności Inspektora Sanitarnego z art. 56 Ustawy PrawoBudowlane (t.j. Dz. U. z 2025r., poz. 418 z późn. zm.)	33	40

Wykres nr 4.: Przeprowadzone kontrole na obiektach

5	współpraca, sprawy różne		
a/	z terenową administracją samorządową	1	0
b/	z innymi instytucjami	0	0
c/	współpraca z nadzorami bieżącymi	16	0

Wykres nr 5.: Współpraca, analizy i sprawozdania

6.3 Stwierdzone nieprawidłowości

W kontrolowanych w 2024 r. w 33 obiektach zgłoszonych przez wnioskodawców w sprawie zajęcia stanowiska z art. 56 Ustawy prawo budowlane oraz po pracach budowlano –instalacyjnych, zgłoszeniu zmiany sposobu użytkowania, dla których wydawane są przez organ inspekcji sanitarnej inne decyzje lub opinie wynikające z obowiązujących przepisów nie stwierdzono w obiekcie nieprawidłowości.

W 2025 r. wydano negatywną opinię z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko² – dla planowanej inwestycji na terenie Gminy Dobrzeń Wielki pod nazwą: „Instalacja do produkcji biogazu do 750 m³/h”. Dokumentacja nie uwzględniała oddziaływania planowanej inwestycji na znajdujące się w odległości ok. 450 m ujęcie wody pitnej, zaopatrującej mieszkańców sąsiedniej gminy Popielów w wodę zdatną do spożycia przez ludzi.

7. Ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu ziemskiego opolskiego za rok 2025

Oddział Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku

7.1. Główne zadania

Do głównych zadań Oddziału Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku należy nadzór nad bezpieczeństwem żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu na terenie powiatu opolskiego.

Realizując powyższe zadania pracownicy oddziału HŻ przeprowadzają urzędowe kontrole żywności w nadzorowanych zakładach w celu stwierdzenia czy przedsiębiorstwa przestrzegają wymagań określonych w odpowiednich przepisach.

Ponadto pracownicy oddziału prowadzą również inne czynności, które mają związek z zapewnieniem bezpieczeństwa żywności, a mianowicie:

- przeprowadzają graniczne kontrole żywności lub materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością sprowadzanych na terytorium Unii Europejskiej z krajów trzecich;
- przeprowadzają szereg kontroli doraźnych związanych z pojawieniem się w obrocie żywności mogącej stwarzać zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi;
- przeprowadzają doraźne kontrole w zakładach w związku ze zgłaszanymi przez konsumentów interwencjami na nieprawidłowy stan sanitarny lub niezachowanie zasad higieny w zakładach produkujących lub wprowadzających żywność do obrotu;
- prowadzą ocenę sposobu żywienia dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych;
- kontrolują poprawność oznakowania artykułów spożywczych wprowadzanych do obrotu;
- pobierają próbki do badań laboratoryjnych celem sprawdzenia czy środki spożywcze spełniają wymagania;
- przeprowadzają ocenę procedur i dokumentacji z zakresu GHP i GMP w nadzorowanych zakładach jak również oceniają wdrożony system HACCP pod kątem zapewnienia bezpieczeństwa żywności;
- przeprowadzają kontrole produktów kosmetycznych.

W uzasadnionych przypadkach, w razie stwierdzenia w nadzorowanych zakładach nieprawidłowości, prowadzone jest postępowanie administracyjne zmierzające do doprowadzenia zakładów do odpowiedniego stanu sanitarnego.

Ważnym elementem pracy jest przeprowadzanie kontroli odbiorowych tzn. kontroli w zakładach nowo otwieranych i wydawanie decyzji zatwierdzających zakłady do prowadzenia działalności. W związku z powyższym kontrole te są prowadzone poza ustalonym planem kontroli i realizowane na bieżąco w ramach wpływania wniosków. W 2025 roku zatwierdzono 93 zakłady.

Szczegółowe dane dotyczące prowadzonych działań przedstawione są poniżej:

W roku 2025 nadzorem sanitarnym w powiecie opolskim objęto ogółem 369 zakładów żywnościowo – żywieniowych:						
	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba kontroli	Wydano decyzji administracyjnych	Nalożono mandatów	Kwota	Liczba próbek
1. Zakłady produkcji żywności	59	86	13	3	700.00 zł	5
2. Zakłady wprowadzające żywność i przedmioty użytku do obrotu	130	206	36	13	3,350.00 zł	16
3. Zakłady żywienia zbiorowego	148	210	37	14	3,500.00 zł	0
4. Środki transportu	32	32	0	0	0 zł	0
5. Ogółem	369	534	86	30	7,550.00 zł	21

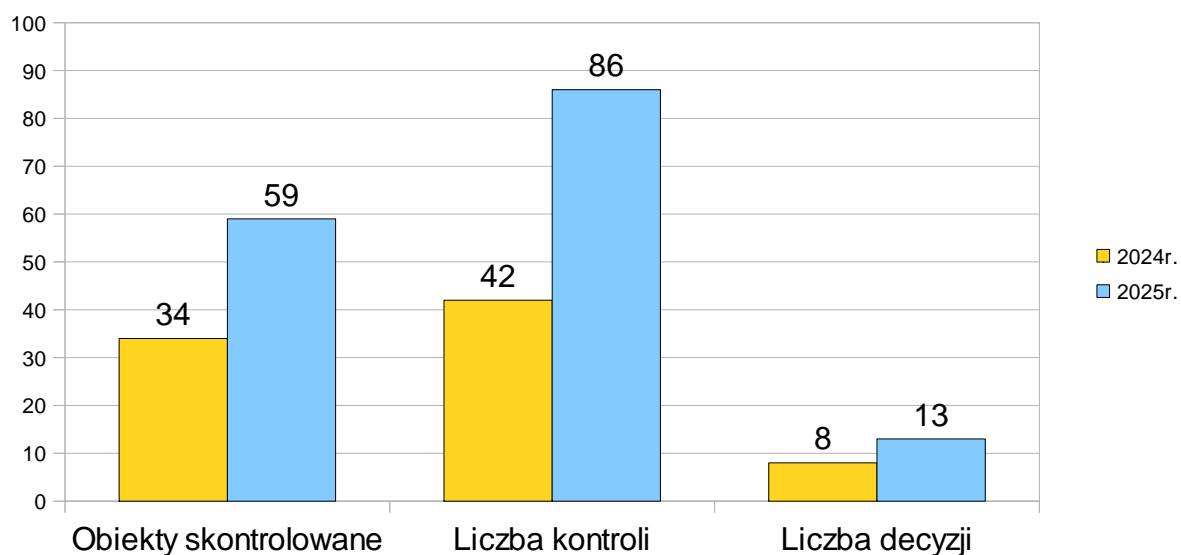
7.2 PRODUKCJA ŻYWNOSCI

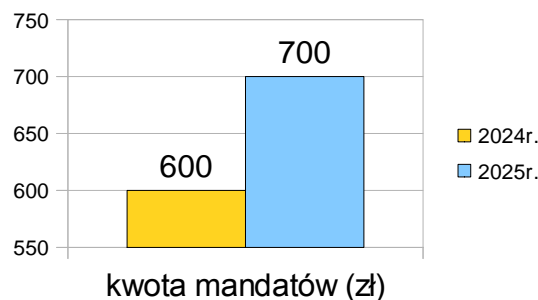
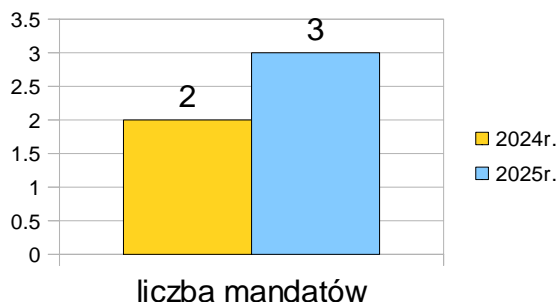
Do tej grupy zakładów należą między innymi: wytwórnie lodów, automaty do lodów, piekarnie, ciastkarnie, przetwórnice owocowo – warzywne, młyny, inne wytwórnie żywności.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 59 obiektów, w których przeprowadzono 86 kontroli.

W obiektach, w których stwierdzono zaniedbania sanitarno – higieniczne, wydano 13 decyzji w celu poprawy stanu sanitarno-technicznego oraz nałożono 3 mandaty karne na łączną kwotę 700 zł.

W zakładach produkcji żywności do badań laboratoryjnych pobrano 5 próbek środków spożywczych.

Do najczęściej stwierdzanych uchybień w tej grupie obiektów należą:

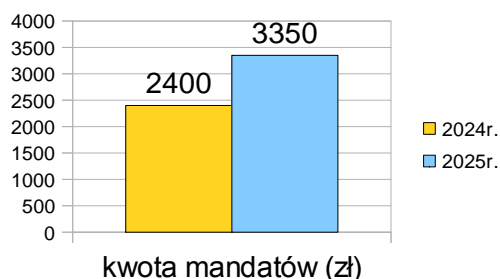
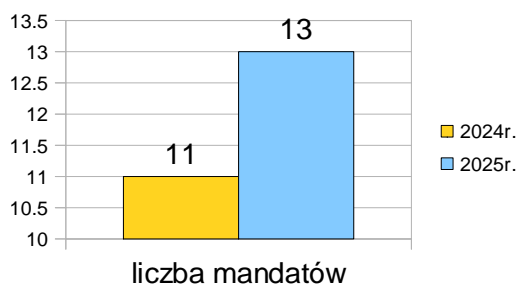
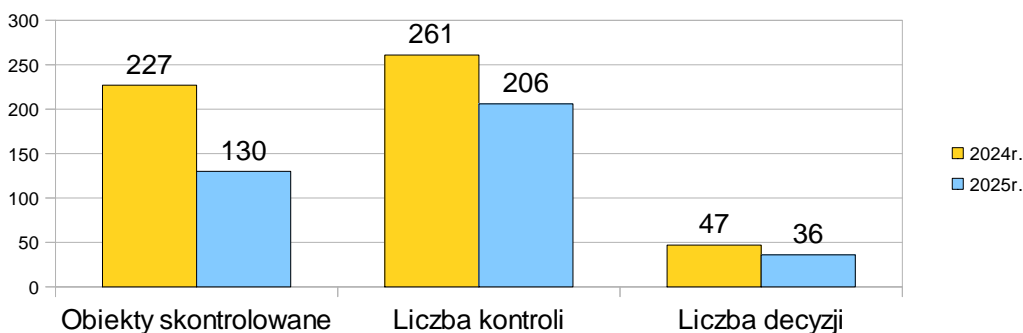
- zły stan techniczny pomieszczeń zakładu, głównie ścian, sufitów (ściany zniszczone, brudne, z odpryskami farby, sufity brudne, zawilgocone);
- drobny sprzęt produkcyjny zniszczony, uszkodzony;
- brak prowadzonej na bieżąco dokumentacji systemowych z zakresu dobrej praktyki higienicznej, produkcyjnej i systemu HACCP.

7.3 ZAKŁADY WPROWADZAJĄCE ŻYWNOŚĆ I PRZEDMIOTY UŻYTKU DO OBROTU

Do tej grupy zakładów należą: sklepy spożywcze, kioski spożywcze, targowiska, magazyny hurtowe, inne miejsca obrotu żywnością, miejsca obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu żywnością.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 130 obiektów, w których przeprowadzono 206 kontroli.

W obiektach, w których stwierdzono zaniedbania sanitarno – higieniczne, zastosowano kary w postaci 13 mandatów karnych na kwotę 3350 zł, oraz wydano 36 decyzji w celu poprawy stanu sanitarno-technicznego. W zakładach wprowadzających żywność i przedmioty użytku do obrotu, do badań laboratoryjnych pobrano 16 próbek środków spożywczych.

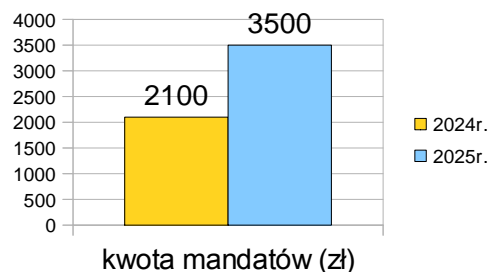
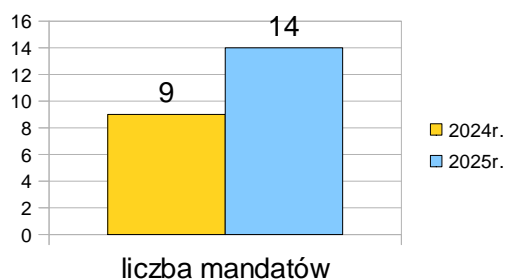
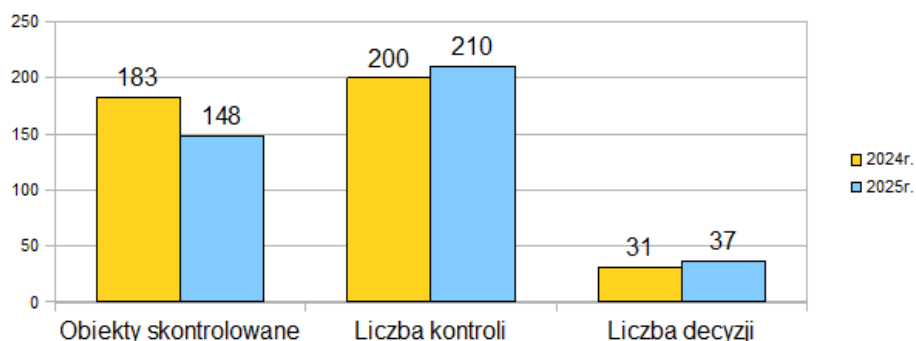
Do najczęściej stwierdzonych uchybień zaliczyć należy:

- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia/dacie minimalnej trwałości, bez oznakowania,
- zły stan sanitarno - techniczny pomieszczeń (zniszczone ściany z odpryskami farby, ubytki tynku, wykwity pleśni, sufity zawilgocone, brudne, z wykwitami pleśni),
- posadzka podłogowa, sprządana niedokładnie,
- nieprawidłowe przechowywanie środków spożywczych (środki spożywcze przechowywane bezpośrednio na posadzce, brak segregacji asortymentowej, środki spożywcze wymagające obróbki wstępnej rozważane na jednej wadze, przechowywane niezgodnie z zaleceniami producentów);
- brak prowadzonej na bieżąco dokumentacji systemowych z zakresu dobrej praktyki higienicznej, produkcyjnej i systemu HACCP.

7.4 ZAKŁADY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO

Do tej grupy obiektów zaliczamy: restauracje, bary, zakłady małej gastronomii (pijalnie piwa, fast – foody i smażalnie), bloki żywienia w szpitalach, bloki żywienia w domach opieki społecznej, bloki żywienia w domach dziecka, bloki żywienia w szkołach, przedszkolach, żłobkach, koloniach, na zimowiskach, stołówki pracownicze, stołówki studenckie, bufety przy zakładach pracy.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 148 obiektów, w których przeprowadzono 210 kontroli. W obiektach, w których stwierdzono zaniedbania sanitarno – higieniczne, zastosowano kary w postaci 14 mandatów karnych na kwotę 3500 zł, oraz wydano 37 decyzji administracyjnych w celu poprawy stanu sanitarno-technicznego.

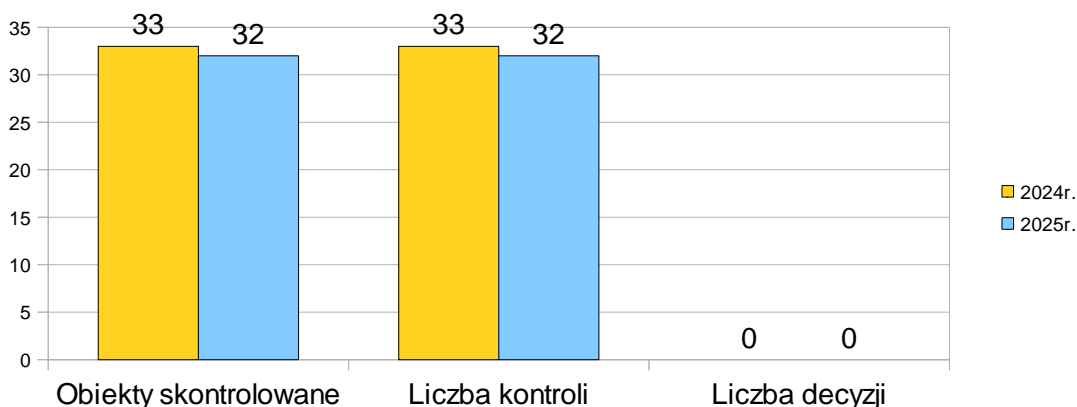

Najczęściej stwierdzane uchybienia to:

- brak czystości i porządku w pomieszczeniach produkcyjnych i magazynowych oraz sprzętu i urządzeń,
- brak segregacji w urządzeniach chłodniczych, nieprawidłowe przechowywanie surowców, wyrobów gotowych i środków spożywczych, brak oznakowania przechowywanych środków spożywczych,
- nieprawidłowe przechowywanie środków spożywczych, niezgodne z zaleceniami producentów,
- brudne, oszronione urządzenia chłodnicze,
- brak zabezpieczenia zakładu przed owadami,
- nieprawidłowo przechowywane naczynia i sprzęt kuchenny,
- brak odpowiedniego wyposażenia umywalek do mycia rąk,
- brak aktualnych orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych,
- brak do wglądu dokumentacji GHP/GMP, HACCAP lub w/w dokumentacja nie jest prowadzona na bieżąco (brak zapisów),

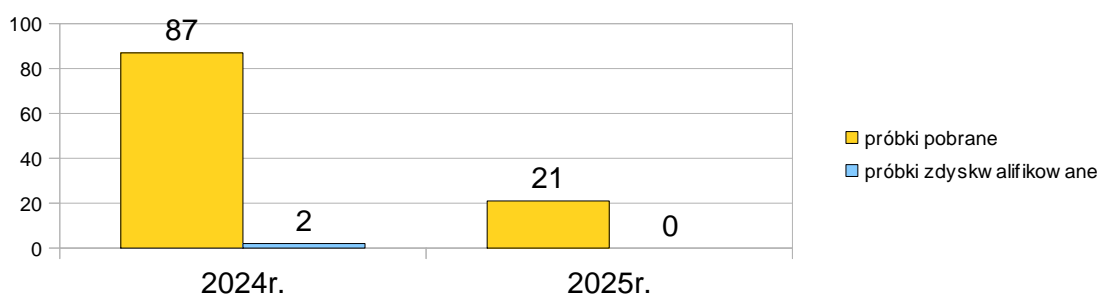
7.5 ŚRODKI TRANSPORTU ŻYWNOŚCI

W 2025 roku skontrolowano 32 środki transportu przeznaczone do przewozu środków spożywczych, w których przeprowadzono 32 kontrole. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, w związku z powyższym nie nakładano na przedsiębiorców grzywnien w drodze mandatu karnego jak również nie prowadzono postępowań administracyjnych zakończonych decyzją administracyjną.

7.6 PRÓBKİ POBRANE W 2025 r.

W 2025 roku pobrano 21 próbek do badań laboratoryjnych

Próbki pobrano w celu badania w następujących kierunkach:

- pozostałości pestycydów – 5 próbek
- mikrobiologia – 10 próbek
- metale ciężkie – 3 próbki
- mikotoksyny – 1 próbka
- WWA – 1 próbka
- alergeny – soja – 1 próbka

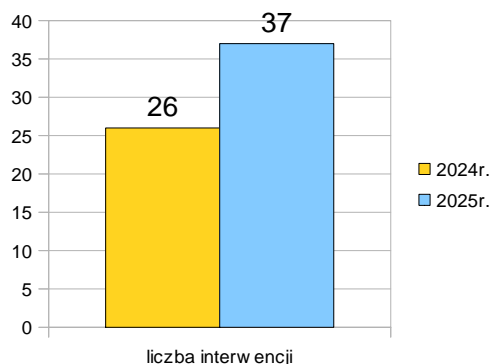
W 2025 roku wszystkie próbki nie budziły zastrzeżeń pod kątem zbadanych cech:

7.7 INTERWENCJE

W związku z interwencjami konsumentów (są realizowane priorytetowo) oraz informacjami przesyłanymi z innych organów kontrolnych dotyczących niewłaściwej jakości środków spożywczych oraz niewłaściwego stanu sanitarno – higienicznego obiektów, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Opolu przeprowadził 37 kontroli, w wyniku których stan sanitarno – higieniczny uległ poprawie, a środki spożywcze złej jakości zdrowotnej zostały wycofane z obrotu.

Wobec osób odpowiedzialnych za nieprawidłowy stan sanitarny zastosowano sankcje w postaci mandatów karnych w stosownych przypadkach wszczęto postępowanie administracyjne.

7.8 ŚRODKI ZASTĘPCZE

W 2025r. nie stwierdzono, ani też nie otrzymywano żadnych informacji dotyczących działania stacjonarnych punktów wprowadzania do obrotu środków zastępczych na terenie powiatu opolskiego, jak również nie otrzymano żadnych informacji na temat osób prywatnych, które sprzedawały środki zastępcze zamieszkałych na terenie powiatu opolskiego.

7.9 PRODUKTY KOSMETYCZNE

W roku 2025r. w ramach sprawowanego nadzoru nad produktami kosmetycznymi skontrolowano 6 zakładów obrotu produktami kosmetycznymi, w których przeprowadzono 6 kontroli. Nie stwierdzono nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie.

8. Ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu ziemskiego opolskiego za rok 2025

Oddział Epidemiologii

8.1 Sytuacja epidemiologiczna

W 2025 roku współczynniki zapadalności na 100 tysięcy mieszkańców w przypadku większości zachorowań na choroby zakaźne utrzymywały się na porównywalnym poziomie do roku 2024.

Sytuację epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych ilustruje tabela nr 1.

W 2025 r. odnotowano wzrost wskaźników zapadalności na 100 tysięcy mieszkańców, na takie choroby jak: salmonellozy, boreliozę, zakażenia wirusem RSV.

Nie odnotowano zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową, odrę, różyczkę i świnkę.

Spadek zachorowań odnotowano w przypadku zachorowań na krztusiec, szkarlatynę i ospę wietrzną.

Analiza zachorowań na niektóre choroby zakaźne zapadalność na 100 tysięcy mieszkańców
w powiecie ziemskim opolskim w latach 2024-2025

JEDNOSTKA CHOROBY	POWIAT ZIEMSKI OPOLSKI		MIASTO I POWIAT OPOLE		WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE		POLSKA	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
SALMONELOZY-ZATR. POKARM.	15,73	25,67	17,44	18,30	28,93	13,81	23,60	21,05
KRZTUSIEC	38,08	6,62	55,96	17,08	56,46	13,70	86,94	30,32
SZKARLATYNA-(PŁONICA)	169,72	54,65	212,89	72,40	167,78	53,62	129,12	43,36
INWAZYJNA CHOROBA <i>Neisseiria meningitidis</i>	0,0	0,0	0,0	0,81	0,11	0,32	0,41	0,51
INWAZYJNA CHOROBA <i>Streptococcus pneumoniae</i>	4,97	7,45	6,08	8,13	6,00	6,15	9,33	9,15
INWAZYJNA CHOROBA <i>Haemophilus influenzae</i>	1,65	1,66	2,84	1,22	1,39	0,65	1,00	0,67
ZAPAL. OPON MÓZG-RDZEN.	14,90	15,73	16,22	13,01	5,78	4,75	5,36	4,08
BORELIOZA	67,89	174,71	77,86	167,57	72,86	144,58	79,49	130,27
OSPA WIETRZNA	390,77	296,43	437,14	300,98	411,85	339,43	409,23	301,87
RÓŻYCZKA	0,83	0,0	0,40	0,41	0,64	0,11	0,51	0,23
WZW TYP A	0,0	0,83	0,81	4,07	0,96	3,34	0,85	2,90
WZW TYP B	4,14	8,28	2,84	10,98	10,07	9,50	9,44	9,35
WZW TYP C	3,31	4,14	12,98	12,20	7,50	8,74	9,41	10,80
ODRA	0,0	0,0	0,0	0,41	0,43	0,32	0,74	0,34
ZAKAŻENIA HIV	1,65	3,31	5,68	3,66	4,07	3,02	6,10	7,37
ŚWINKA	0,0	0,0	0,40	1,22	0,96	1,83	2,48	1,74
SARS-CoV-2 / COVID-19	678,05	629,29	896,59	736,17	807,41	713,60	808,75	634,22
GRYPA	22,35	24,01	35,68	42,71	48,53	25,89	15,67	20,94
ZAKAŻENIA RSV	76,99	166,43	145,98	263,15	100,71	237,37	110,87	255,79

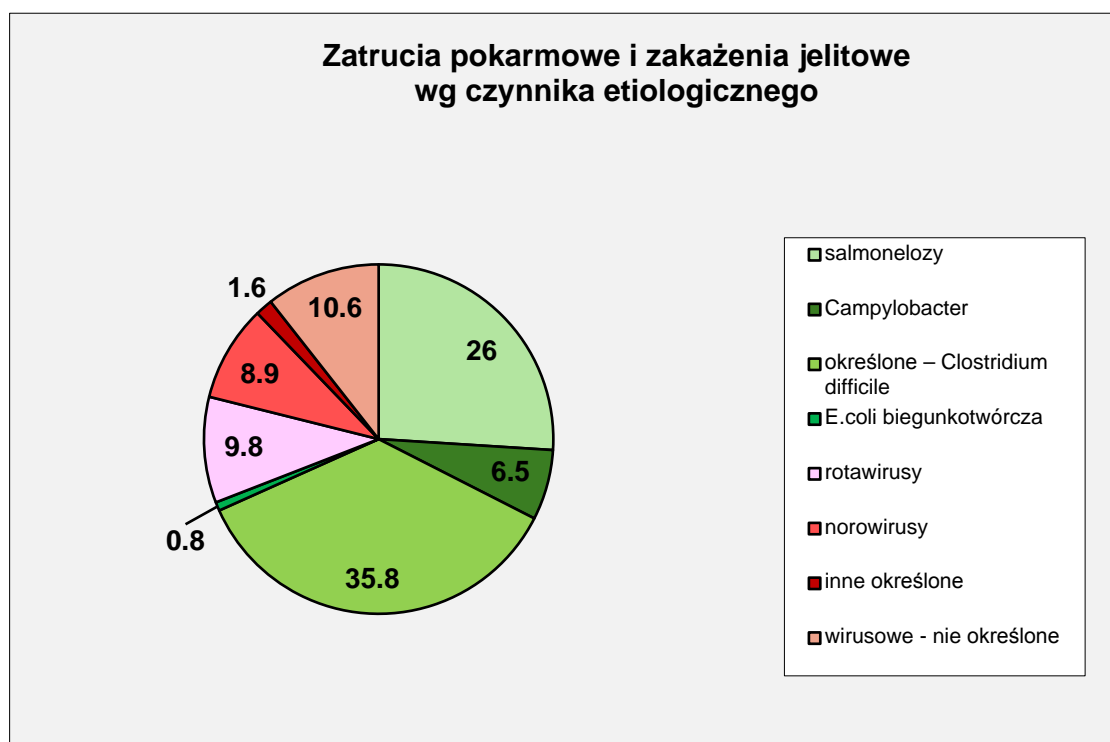
Tabela nr 1 Analiza zachorowań na niektóre choroby zakaźne zapadalność na 100 tysięcy mieszkańców w powiecie ziemskim opolskim w latach 2024-2025

8.2 Zachorowania na wybrane choroby zakaźne

W 2025 roku rozkład czynników wywołujących **zatrucia pokarmowe i zakażenia jelitowe**, kształtowały się podobnie jak w latach wcześniejszych tj. z przewagą zakażeń bakteryjnych (tabela 2 i wykres 1).

Zatrucia pokarmowe i zakażenia jelitowe wg czynnika etiologicznego		l.zach.	%
Ogółem		123	100
bakteryjne – 69,1%	salmonelozy	32	26,0
	Wywołane <i>Campylobacter</i>	8	6,5
	określone – <i>Clostridium difficile</i>	44	35,8
	Wywołane <i>E. coli</i> biegunkotwórczą	1	0,8
wirusowe – 30,9%	rotawirusy	12	9,8
	norowirusy	11	8,9
	inne określone	2	1,6
	nieokreślone	13	10,6

Tabela nr 2 Zatrucia pokarmowe i zakażenia jelitowe wg czynnika etiologicznego w powiecie ziemskim opolskim w 2025 roku.

Wykres nr 1 Zatrucia pokarmowe i zakażenia jelitowe wg czynnika etiologicznego w powiecie ziemskim opolskim w 2025 roku.

Biorąc pod uwagę czynniki bakteryjne nadal najczęściej zachorowań powodowała pałeczka *Clostridioides difficile* – 51,76 % (w 2024r. 73,1%) następnie salmonellozy 37,65% (w 2024r. 16,3 %).

W grupie wirusowych zakażeń jelitowych w 2025 roku zakażenia noro i rotawirusowe utrzymywały się na porównywalnym poziomie, rotawirusy 31,58% (w 2024r. 19,56%), norowirusy 28,95% (w 2024 roku 34,8%).

W 34,2% zakażeń jelitowych czynnik etiologiczny nie został wykryty (w 2024 – 8%).

W 2025r. zarejestrowano 5 nosicieli pałeczki salmonella. Wszystkie osoby skierowano na ponowne badania w ramach nadzoru epidemiologicznego.

W 2025r. zarejestrowano w powiecie ziemskim opolskim dwa ogniska zbiorowego zatrucia pokarmowego W obu ogniskach zidentyfikowanym patogenem była pałeczka Salmonella. Jedno ognisko rodzinne w warunkach domowych a drugie rodzinne zorganizowane w restauracji. Na 31 osób narażonych, zachorowało 13, w tym 2 dzieci, hospitalizowano 3 osoby, w tym 1 dziecko. W obu ogniskach produkty podejrzane o zakażenie to wyroby własne (majonez, ciasta).

Gruźlica jest bakteryjną chorobą zakaźną o przewlekłym przebiegu występującą w postaci klinicznej gruźlicy płuc (najczęstsza postać) oraz gruźlicy innych narządów. Zaraźliwa jest jedynie gruźlica płuc w okresie prątkowania. Pierwszy okres leczenia, trwający najczęściej miesiąc, odbywa się w warunkach izolacji szpitalnej pacjenta.

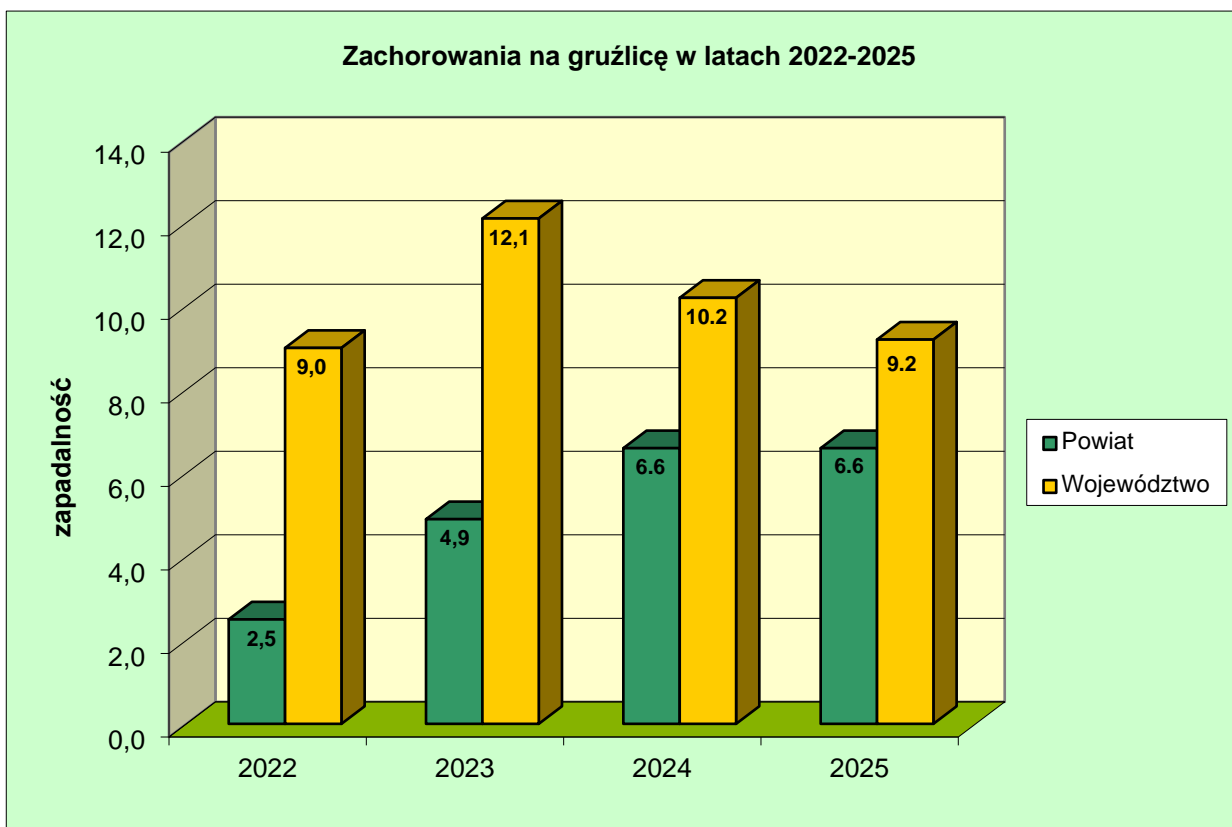
Zachorowania na gruźlicę															
Powiat ziemski opolski								Województwo opolskie							
2022		2023		2024		2025		2022		2023		2024		2025	
l.zach.	zapad alność	l.zach.	zapad alność	l.zach.	zapad alność	l.zach.	zapad alność	l.zach.	zapad alność	l.zach.	zapad alność	l.zach.	zapad alność	l.zach.	zapad alność
3	2,5	6	4,9	8	6,6	8	6,6	85	9,0	114	12,1	95	10,2	85	9,2

Tabela nr 3 Zachorowania na gruźlicę w latach 2022-2025 w powiecie ziemskim opolskim zapadalność na 100 tysięcy mieszkańców

W 2025 roku w powiecie ziemskim opolskim zarejestrowano 8 przypadków zachorowań na gruźlicę, w 2024r. - również 8 (tabela nr 3 i wykres nr 2). Wszystkie zachowania wystąpiły pod postacią płucną. Zachorowało 7 mężczyzn i 1 kobieta.

Zgonów z powodu gruźlicy, wznów oraz zachorowań u dzieci do 14 roku życia nie odnotowano.

Swoistą metodą zapobiegania gruźlicy jest stosowane od 80 lat szczepienie BCG, które zapobiega wystąpieniu u niemowląt ciężkich i śmiertelnych postaci klinicznych gruźlicy, takich jak gruźlicze zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych oraz gruźlica rozsiana (prosówka). Szczepienia te wykonywane są zgodnie z PSO u noworodków przed wypisaniem dziecka z oddziału noworodkowego.

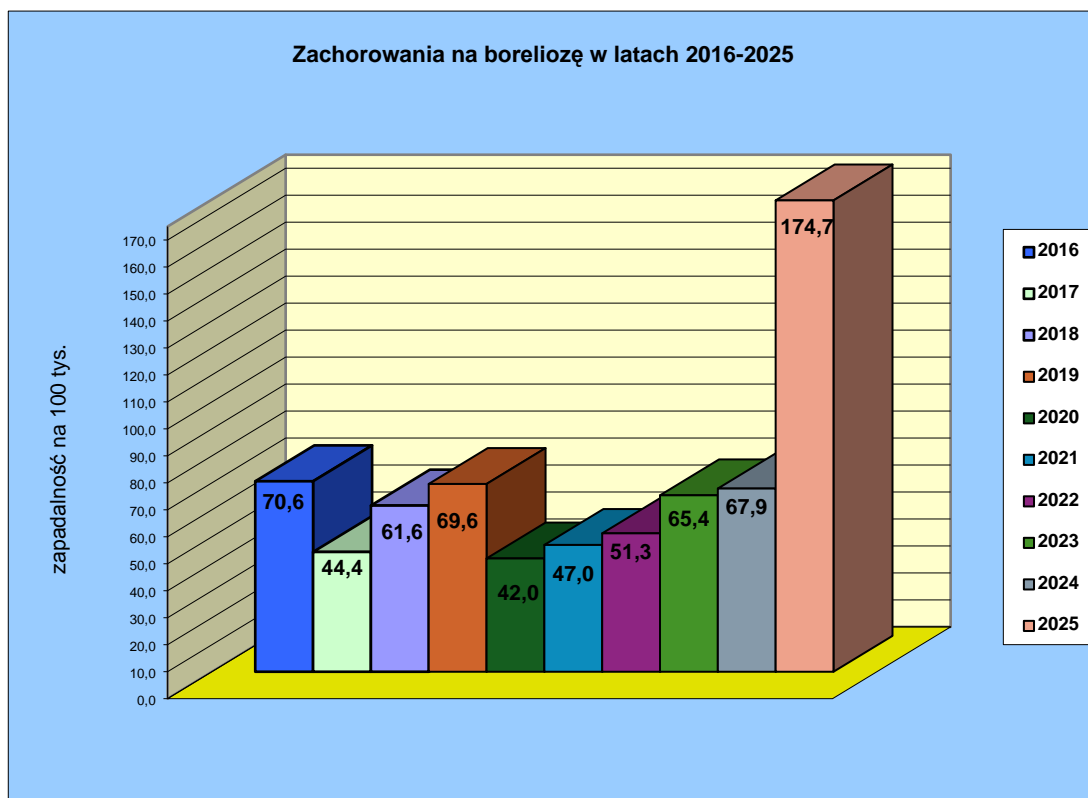
Wykres nr 2 Zachorowania na gruźlicę w latach 2022-2025 w powiecie ziemskim opolskim

Borelioza jest to choroba bakteryjna wywołwana przez krętka z rodzaju *Borrelia* i przenosi się na człowieka za pomocą wektora – kleszcza z rodzaju *Ixodes*. Jest chorobą wieloukładową, dlatego może wywoływać objawy ze strony skóry, serca, stawów, jak i układu nerwowego. Szeroki wachlarz możliwych objawów i niespecyficzne objawy ogólne mogą sprawiać problemy diagnostyczne

Podstawową zasadą profilaktyki boreliozy, są działania indywidualne zapewniające ochronę osobistą osób narażonych na ukłucie przez kleszcza. Głównym sposobem zapobiegania zakażeniu tą chorobą jest unikanie ukąszenia kleszcza, odstraszenie kleszczy przy użyciu repelentów oraz jak najszybsze usunięcie w przypadku pogryzienia

Wzrost liczby zachorowań na boreliozę jest ściśle powiązany z postępującymi zmianami klimatycznymi (które mogą sprawić, że zimne obszary staną się bardziej przyjazne dla cyklu życiowego kleszczy) i coraz większą ingerencją człowieka w tereny sąsiadujące z leśnymi siedliskami zwierząt.

W 2025 roku wzrósł wskaźnik zachorowań na boreliozę. Zarejestrowano 211 przypadków boreliozy przy zapadalności 174,7/100 tys. mieszkańców (w 2024r.-67,9/100 tys.). Zapadalność na boreliozę przedstawia wykres nr 3.

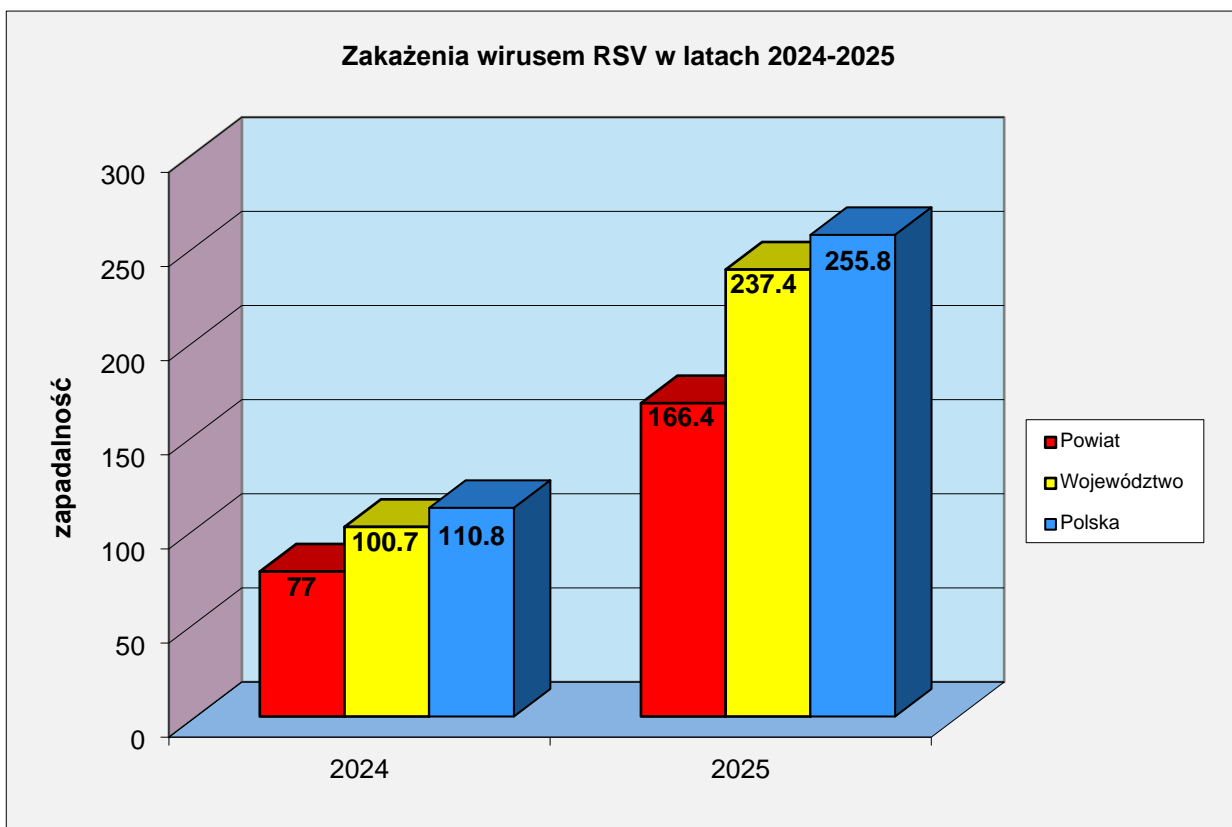
Wykres nr 3 Zachorowania na boreliozę w latach 2016-2025 w powiecie ziemskim opolskim zapadalność na 100 tysięcy mieszkańców

Ostre infekcje układu oddechowego to grupa chorób zakaźnych wyróżniona ze względu na podobieństwo objawów klinicznych, nagłe występowanie objawów oraz krótkotrwały (kilku-, kilkunastodniowy), najczęściej samoograniczający się przebieg (**COVID-19, RSV, grypa**). Infekcje te występują cały rok, ale wykazują wyraźną sezonowość, będąc w okresie jesienno-zimowym przyczyną corocznych epidemicznych wzrostów zachorowań, które poza konsekwencjami zdrowotnymi są też przyczyną znacznego obciążenia opieki zdrowotnej. Dominującą przyczyną zachorowań są wirusy, przede wszystkim wirusy grypy typu A i B, SARS CoV-2 oraz RSV.

W 2025 r. zarejestrowano 201 (w 2024 -93) potwierdzonych przypadków zakażeń RSV, zapadalność wynosiła 166,43/100 000 (w 2024 roku 76,99/100 000). Wskaźniki zapadalności na 100 tys. mieszkańców był niższy niż w województwie (237,4) jak i w Polsce (255,8).

Jednak liczba odnotowywanych przypadków była stosunkowo niższa w porównaniu do zakażeń wirusami grypy lub SARS-CoV-2 (tab. nr 1).

Najlepszym środkiem zapobiegawczym są szczepienia. Istnieją szczepienia zarówno przeciwko grypie, jak również COVID-19 i RSV, które chronią tym samym przed najczęstszymi infekcjami układu oddechowego pociągającymi za sobą poważne powikłania. Szczepienia te są dobrze tolerowane, a ewentualne niepożądane działania po szczepieniu są łagodne i szybko ustępują. Szczepienia przeciwko grypie, COVID-19 i zakażeniom RSV zostały uwzględnione w Programie Szczepień Ochronnych w grupie szczepień zalecanych. Od kwietnia 2025 roku wprowadzono szczepienia p/RSV dla kobiet w ciąży, które są szczepieniem zalecanym, ale refundowanym przez Ministerstwo Zdrowia.

Wykres nr 4 Zakażenia wirusem RSV w latach 2024-2025 w powiecie ziemskim opolskim
zapadalność na 100 tysięcy mieszkańców

Obecnie są dostępne metody szybkiej diagnostyki umożliwiającej ustalenie etiologii wybranych chorób infekcyjnych układu oddechowego poprzez zastosowanie szybkich testów antygenowych, które pozwalają na równoczesną diagnostykę różnicową zakażeń spowodowanych wirusami grypy sezonowej, RSV oraz SARS-CoV-2.

8.3 Szczepienia ochronne

W związku z rozpoczęciem ogólnopolskiej kontroli dot. oceny realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych u osób które nie ukończyły 19 roku życia przeprowadzono w 2025 roku (realizacja I i częściowo II etapu tej kontroli) o 42 kontrole więcej punktów szczepień.

W 2025 roku tutaj Stacja przejęła dystrybucję szczepionek przeciwko Covid-19 z Centralnej Bazy Rezerw do świadczeniodawców na terenie naszego działania.. Wg danych uzyskanych z Głównego Inspektoratu Sanitarnego, przeciwko Covid -19 zaszczepiono w Polsce około 570 tys. osób.

8.4 Ogniska zakażeń szpitalnych

W 2025 roku do PIS w Opolu zgłoszono, zarówno z powiatu grodzkiego jak i ziemskiego 32 ogniska epidemicznych zakażeń szpitalnych w tym 3 nie spełniające kryterium definicji (kolonizacje).

W ogniskach łącznie zachorowało 160 osób, w tym 8 osób z personelu (dla porównania w 2024r.- 203, w tym 7 osób z personelu).

Etiologię zakażeń w 31 przypadkach ustalono w oparciu o przeprowadzone badania laboratoryjne, w wyniku których potwierdzono w 88,1% przypadków zakażeń pacjentów i personelu medycznego.

W roku 2025, tak jak i w latach poprzednich, najczęstszym czynnikiem etiologicznym w zgłaszanych ogniskach był wirus SARS-CoV-2 – (w 11 ogniskach) następnie grypa A (w 8 ogniskach), oraz pałeczka *Clostridioides difficile* – (w 6 ogniskach).

W 2025r., ogniska szpitalne, pod względem postaci klinicznych w 65,5% stanowiły zakażenia układu oddechowego oraz w 31% zakażenia przewodu pokarmowego, 1 ognisko było z mieszanymi zachorowaniami (ze strony ukł. oddechowego i moczowego).

We wszystkich szpitalach powołane są zespoły kontroli zakażeń szpitalnych i podjęto skuteczne działania w celu wygaszenia ognisk.

Niekorzystnym zjawiskiem epidemiologicznym w zakresie zakażeń szpitalnych jest szerzenie się zakażeń wywołanych przez pałeczki Gram (-), wykazujące oporność na dostępne w lecznictwie szpitalnym i ambulatoryjnym antybiotyki.

W 2025r. łącznie zgłoszono 240 zidentyfikowanych przypadków zachorowań/kolonizacji szczepami wielolekoopornymi u pacjentów placówek opieki zdrowotnej funkcjonujących na terenie tut. Stacji.

Izolacja osób chorych/skolonizowanych szczepami wielolekoopornymi w placówkach służby zdrowia przysparza wiele trudności. Istotnym problemem jest brak warunków izolacji (brak izolatek oraz brak możliwości kohortacji pacjentów), a także mała ilość personelu i coraz więcej przypadków zachorowań/kolonizacji pacjentów tymi szczepami.

8.5 Ocena sanitarna placówek ochrony zdrowia

Stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości dotyczyły głównie:

- postępowania z odpadami medycznymi - brak termometru/rejestru temperatur w lodówce z odpadami,
- sterylizacji - brak powiązania procesu sterylizacji z dokumentacją pacjenta, brak prawidłowej kontroli fizycznej, chemicznej i biologicznej procesu sterylizacji, niewłaściwy ciąg technologiczny dezynfekcji, mycia i sterylizacji narzędzi i sprzętu, stosowanie nieprawidłowych wskaźników chemicznych do kontroli procesów sterylizacji, brak dokumentacji przeprowadzanej kontroli procesów sterylizacji,
- dezynfekcji – brak profesjonalnego środka do dezynfekcji powierzchni bezdotykowych oraz skażonych materiałem biologicznym, brak środka dezynfekcyjnego do rąk, brak procedur dot. mycia i dezynfekcji rąk, brak aktualizacji procedur w przypadku skażenia powierzchni materiałem biologicznym,

Nadal w placówkach problem stwarza prawidłowe opracowanie/aktualizacja procedur oraz prowadzenie dokumentacji kontroli wewnętrznych.

8.6 Wnioski:

1. Sytuację epidemiologiczną w powiecie ziemskim opolskim można uznać za stabilną, choć zauważalne są zmiany w zapadalności na poszczególne choroby zakaźne. Nie sugerują one jednak pogorszenia sytuacji epidemiologicznej.
2. Liczba osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych w stosunku do których nie jest realizowany Program Szczepień Ochronnych systematycznie wzrasta. Przewiduje się, że na skutek dużej liczby dzieci nie szczepionych zgodnie z obowiązującym kalendarzem szczepień, w przyszłości wystąpią choroby zakaźne, którym można zapobiegać poprzez szczepienia.